KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje $2.00
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur $3.00
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienytų Valstijų $1.50
Apskelbimų kainų klauskit laišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application.
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 33 | Keleivio Telefonas So. Boston 3071 | SO. BOSTON, AUGUST-RUGPIUČIO 12, 1936 M. | Keleivio Telefonas So. Boston 3071 | METAI XXXI

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Antras Sprendžiąs Mušis Del Ispanijos Sostinės

FAŠISTAI DARYSIĄ PASKUTINĮ BANDYMĄ.

Paskutinėmis dienomis jiems užduota keliatas smarkių smugių.

Kuo toliau, tuo daugiau Ispanijos fašistams pradeda nesisekti. Jau kelis kartus jie bandė pulti Madridą iš šiaurės, bet kiekvieną sykį buvo atremti su dideliais nuostoliais. Todėl paskutinėmis dienomis jie nutarė pradėti puolimą ir iš pietų. Tam tikslui jie norėjo parsigabenti iš Morokos daugiau spėkų. Bet tas spėkas iš Morokos reikia gabenti per jures, kurias daboja ištikimas respublikai laivynas. Ir štai, pereita sąvaitę jiems gabenant iš Morokos vieną transportą savo kareivių, juos pasigavo respublikos laivynas. Transportas su fašistais tuoj buvo paleistas jurių dugnan, o lydėjęs tą transportą kariškas fašistų laivas buvo sudaužytas ir uždegtas. Ugnis jį visai sunaikino. Be to, respublikos laivynas smarkiai apšaudė ir uždegė fašistų kontroliuojamą uostą Algecirą.

Po šitokių nepasisekimų pietuose, fašistų vadas Mola šiaurėj nutarė ilgiau nebelaukti pagalbos iš pietų, o mėginti imti Madridą savo spėkomis, kurios yra padalintos į kelias kolumnas ir kiekvienai vadovauja koks nors fašistų generolas. Tai busiąs paskutinis bandymas paimti Madridą. Visų pirma per valdžios pozicijas mėgins laužtis išlavintoji fašistų armija, o paskui eisianti jų naujai organizuota milicija, kurios jie sakosi turį visoj Ispanijoj apie 200,000.

"Didžiausia ir paskutinė kova bus, kuomet mes pasieksime darbininkų 'raudoną juostą' aplink Madridą," pasakė vienas fašistų vadas. "Tai bus mušis, kur galutinai bus išspręstas Ispanijos likimas."

Bet valdžia tikisi fašistus sutriuškinti. Jiems reikia eiti prie Madrido trim giliais tarpkalniais, kuriuos iš visų pusių saugoja ant kalnų sustatyta valdžios artilerija ir kulkasvaidžiai. Kiek kartų fašistai mėgino tais tarpkalniais eiti, visuomet jie tenai žuvo. Ir pereitą subatą viena fašistų koliumna kėsinosi prasilaužti. Jie krito tenai kaip lapai. 1,500 darbininkų batalijonas, kuriame buvo ir 45 moterys, sudaužė šitą fašistų gaują taip, kad ji turėjo bėgti palikdama 800 savo lavonų, daugybę kulkasvaidžių ir amunicijos. Pora dienų prieš tai krito 400 fašistų.

Tuo pačiu laiku, kai respublikos gynėjai skina fašistų gaujas apie Madridą, tai kiti respublikos pulkai atakuoja fašistų drutvietę Zaragozą. Pereitą sąvaitę jie tenai paėmė nelaisvėn 2,000 fašistų. Elektros stotis, kuri gamina Zaragozai elektros šviesą ir pajėgą, jau respublikos gynėjų rankose.

Pereitos sąvaitės pabaigoj kairieji paėmė Santiago ir Cadizą.

Gibraltaro sąsiauroj kairieji nušovė du fašistų orlaivius, kurie nukrito juron ir žuvo.

Vienu žodžiu sakant, paskutinėmis dienomis Liaudies Frontas Ispanijoj turėjo labai žymių laimėjimų ir žymiai sustiprino savo pozicijas, tuo tarpu kai fašistai neįsigijo nei vienos naujos pozicijos, o pralaimėjo labai daug. Skaudžiausis jiem smugis buvo sunaikinimas jų dviejų laivų, kuriais jie palaikydavo susisiekimą su Moroka Afrikoje, parsigabendami iš tenai maisto ir kareivių.

Sprendžiant iš visų šitų įvykių, išrodo, kad fašistų pasikėsinimas prieš Ispanijos liaudį bus galutinai sudaužytas.

VOKIEČIAI SIUNČIA BOMBAS ISPANIJOS FAŠISTAMS.

Pereitą sąvaitę Belgijos uoste Antverpe valdžia konfiskavo 500 tonų rankinių granatų, kuriuos vienos vokiečių ginklų firmos agentas ruošėsi siųsti Ispanijos fašistams. Laivas turėjo plaukti neva Brazilijon, bet bombos adresuotos Ispanijon. Briuselio laikraštis "Nation Belge" sako, kad kiek pirmiau panašus bombų siuntinys buvo išsiųstas Portugalijon, o Portugalija guli šalia Ispanijos.

ANGLIJOJ SUMAŽĖJO BEDARBIŲ SKAIČIUS.

Liepos mėnesį Anglijos bedarbių skaičius nukrito iki 1,652,072. Tai yra 320,869 mažiau, negu pernai šiuom laiku buvo. Anglijoj dabar smarkiausia dirba ginklų fabrikai. Vadinasi, ruošiamasi "taikai."

Anglų karalius Dalmatijoj.

Anglijos karalius Edwardas išvažiavo pasivažinėt po pasaulį. Šį utarninką jo laivas praplaukė pro Dalmatijos pakraštį.

Barceloną Valdo Darbininkai.

Žinios iš buržuazinių šaltinių labai neprielankiai atsiliepia apie didelį Ispanijos miestą Barceloną. Neprielankiai dėl to, kad tą miestą visiškai paėmė į savo rankas Darbininkų Apsigynimo Komitetas, kuris susideda iš socialistų, komunistų ir anarcho-sindikalistų. Nors buvusi Barcelonos vyriausybė pasilieka savo vietoj, bet ji jau neturi jokios galios. Visus nutarimus ir patvarkymus daro darbininkai, kurie apsiginklavę sutriuškino fašistus ir apvalė nuo jų visą apylinkę. Dabar darbininkų komitetas ima į savo rankas fabrikus ir visas susisiekimo įmones. Viskas yra naudojama karui prieš fašizmą. Beveik vieni barceloniečiai dabar štrumuoja fašistų drutvietę Zaragozą.

Albertoj Išleisti "Socialio Kredito" Pinigai.

Pereitą sąvaitę Kanados provincijoj Albertoj pasirodė jau pirmutinės "socialio kredito" "bumaškos." Tai yra 6 colių ilgio ir apie pusketvirto colio pločio certifikatai, kurių rašomoji vertė yra $1.00. Su tokiu certifikatu galima nueiti į krautuves ir nusipirkti dolerio vertės bet kokių prekių. Jeigu pirksi mažiau, tai krautuvininkas duos grąžos kredito "slipą," kurį galima suvartoti vėliau.

Tokių certifikatų tuo tarpu išleista 250,000. Vėliau gal bus leidžiama daugiau.

Nuo 12 rugpiučio ant tų certifikatų reikės per du metu kas sąvaitę lipdyti po vieną stampą už 1 centą. Jeigu išlaikysi tą certifikatą neišleidęs ištisus metus, tai reikės jau užlipinti stampų už 52 centu. Kitaip certifikato niekas už pilną dolerį nepriims.

Tuo budu kiekvienas stengsis kuo greičiausia tuos pinigus išleisti. Tas stimuliuos biznį, nes išleisdamas pinigą žmogus turės ką nors nusipirkti. Taip galvoja valdžia.

Po dviejų metų tokio pinigo amžius pasibaigs. Jeigu stampa buvo užlipinta už kiekvieną sąvaitę, tai bus jau 104 stampos arba 104 centai. Už tokį certifikatą tuomet Albertos provincijos iždas išmokės paprastą dolerį. Iždui liks 4 centai pelno.

Tuo budu "Social Credit" partija, kuri dabar valdo Albertą, tikisi pakelti biznį iki tokio laipsnio, kad galės mokėti piliečiams po $25.00 į mėnesį "socialio kredito."

Žydų Kongresas Neįsileido Amerikiečių

Šveicarijos mieste Ženevoj pereitą subatą atsidarė pasaulio žydų kongresas, į kurį nuvyko ir nuo Amerikos žydų 5 atstovai. Bet kongresas jų neįsileido, nes jie esą radikalai; jie esą užgyrę Palestinos žydų komunistų nusistatymą, kuris pritaria arabų atakoms ant žydų buržuazijos.

Atmesti delegatai atstovauja 500,000 organizuotų Amerikos žydų. Vienas jų yra Brooklyno rabinas Greenfieldas, antras—kailiasiuvių unijos pildomos tarybos atstovas Uptschinsky, trečias — Sovietų kolonizacijos draugijos pirmininkas Dr. Kuntz, o du kiti —darbininkų sąjungų Internacionalo atstovai, Saltzman ir Weiner.

Taigy klysta tie, kurie mano, kad visi žydai gyvena brolybėj. Tarp reakcijos ir progreso negali but jokios brolybės, vistiek ar tai bus žydai, ar nežydai.

MERGINA SU VAIKINU UŽKAPOJO SAVO MOTINĄ.

Jersey City, N. J. — Jauna mergaitė Gladys McKnight ir josios meilužis Wightman prisipažino užkapoję kirvuku jos motiną, kuri nenorėjo leisti jos su vaikinu naktimis valkiotis.

KARO DĖL ISPANIJOS NEBUS.

Italija ir Vokietija prižadėjo neremti fašistų.

Francuzija džiaugiasi, kad jai pavyko išvengti didelio karo, kuris per kelias paskutines dienas išrodė jau neišvengiamas, pradėjus Italijai ir Vokietijai atvirai remti Ispanijos fašistus. Francuzija atsišaukė į didesnes valstybes, patardama greitai pasirašyti sutartį, kad nei viena jų nesikiš į naminį Ispanijos karą. Daugiausia tokiai sutarčiai buvo priešingas Hitleris. Jis žut-but buvo užsispyręs malšinti "raudoną šmėklą" Ispanijoj. Ypač pasiuto vokiški naciai, kai Ispanijoj buvo sušaudyti 7 hitlerininkai. Bet jiems buvo išaiškinta, kad tai padarė ne Ispanijos kairieji, bet fašistai, kurie palaikė tuos vokiečius kairiųjų draugais. Galų gale Hitleris atvėso ir pasižadėjo Ispanijos fašistų neberemti.

Prie šitokio nutarimo prisidėjo iš viso 9 valstybės, butent: Francuzija, Belgija, Portugalija, Vokietija, Italija, Rusija, Anglija, Čekoslovakija ir Olandija.

Francuzija buvo jau nusiuntus Ispanijos pasienin 6 karo orlaivius ir sakė: jeigu kitos valstybės tuojaus nesulaikys savo paramos fašistams, tai tie orlaiviai tuojaus bus nusiųsti Ispanijos valdžiai. Dabar gi Francuzija jau nebegalės tų orlaivių Ispanijai siųsti, nors sakoma, kad Ispanijos valdžia buvo jau ir pinigus už juos užmokėjusi. Francuzija pasižadėjo nesiųsti Ispanijon jokios karo medžiagos, kad tik kiti neduotų paramos Ispanijos fašistams. Spėjama, kad negaudami iš užsienio paramos, fašistai ilgai laikytis negalės.

APIBARSTĖ PLUNKSNOMIS KARO MINISTERĮ.

Pereitą sąvaitę Washingtonan atvažiavo iš Kansas valstijos tulas Woody Hockaday ir nuėjęs į Karo Departamentą sušuko: "Ne kulipkos, bet plunksnos!" Ir tai sakydamas išvertė ant karo sekretoriaus Woodringo visą maišą plunksnų. Po to jis žadėjo eiti dar "apdulkinti" ir Vyriausiojo Tribunolo teisėjus, bet tuo tarpu buvo pašaukta policija ir sulaikė jį. Manoma, kad jis gali but nevisai sveiko proto.

FAŠISTAI UŽMUŠĖ ANGLŲ KAPITONĄ.

Gijono uoste, Ispanijoj, fašistų karo laivas "Almiralte Cervera" apšaudė anglų jachtą ir užmušė ant jos kapitoną Rupertą Sevile'ą. Jo žmona buvo sunkiai sužeista. Fašistai teisinasi, kad jie manę, jog tai buvo Ispanijos valdžios laivas.

40,000 ETIOPŲ EINA PRIEŠ ITALUS.

Žinios iš Egipto sako, kad etiopų vadas "ras" Imru pasiryžo išmušti italus iš Addis Ababos ir Dessye. Jis turįs 40,000 kareivių, kurie pasidalinę į dvi kolumnas dabar žygiuoja ant tudvieju miestų.

Užsimušė Kongresmanas Zionchek.

Seattle, Wash. — Pereitą sąvaitę čia užsimušė pagarsėjęs savo išsišokimais kongresmanas Marion A. Zionchek (ištark: Zajončik, kas lenkų kalboj reiškia zuikelį). Jis iššoko per viešbučio langą nuo penkto aukšto ir nukrito ant šaligatvio tiesiai prieš savo jauną žmoną, kuri ėjo viešbutin. Ar jis nušoko norėdamas nusižudyti, ar, tik nustebinti savo žmoną, nesuprasdamas iš to pavojaus—niekas nežino. Paskutiniais laikais jisai elgėsi kaip nenormalus žmogus. Pavyzdžiui, sykį Washingtone jisai nusipirko 6 bonkas alaus, alų išgėrė, o tuščias bonkas nunešė Rooseveltui "dovanų." Kitą sykį vėl pasigėręs nuvertė šeimininkės sofą nuo balkono į gatvę, išmetė per langą rašomąją mašinelę, išdaužė langus ir kitokių nuostolių pridarė. O kai šeimininkė pašaukė policiją, tai pastaroji turėjo jį pritrenkti smugiu į galvą, nes kitaip jis nenorėjo pasiduoti. Tačiau savo valstijoj Zionchek buvo gana populiarus žmogus. Ir dabar demokratų organizacija iškėlė jam didžiausias šermenis, kokios kada nors Seattle mieste yra buvusios.

Baisi Orlaivio Katastrofa.

Užsimušė 6 pasažieriai ir 2 lakunai.

St. Louis, Mo. — Pereitą sąvaitę čia įvyko šiurpi orlaivio katastrofa, kurioj žuvo 8 žmonės. Orlaivis pakilo iš aeroporto su 6 pasažieriais ir dviem lakunais lėkti į Chicagą ir nulėkęs apie 3 mylias, staiga ėmė kristi žemėn nuo 1,000 pėdų aukštumos. Nukrito laukuose ir sudužo. Visi žmonės užsimušė. Kokia buvo tos nelaimės priežastis, niekas nesužinos, nes mašina sudužus. Oro sąlygos buvo geros.

SUKĖLĖ $22,000,000 ISPANIJOS VALDŽIAI.

Šį panedėlį Paryžiaus dešiniųjų organas "Le Matin" kaltina Sovietų Rusiją, kad ji remianti Ispanijos valdžią. Jis teigia, kad Maskva įsakius Profinternui (komunistų unijų Internacionalui) sukelti 1,000,000,000 frankų Ispanijos valdžiai paremti. Trečdalį tos sumos, tai yra apie $22,000,000, Profinternas jau sukėlęs ir pinigai esą siunčiami Ispanijos prezidentui Azanai, kuris naudosiąs juos pasitaręs su Ispanijos komunistų partijos vadais.

20,000 ITALŲ GAVO AMERIKOS VETERANŲ BONUSĄ.

Romos žiniomis, 20,000 italų, kurie tarnavo Amerikos armijoj karo metu ir po karo gryžo Italijon, dabar gavo veteranų bonusą, kurį Amerikos valdžia išmoka buvusiems savo kareiviams. Mussolinis irgi yra paskyręs bonusą savo kareiviams už Etiopijos karą, bet jis moka tik po $30, tuo tarpu kai Amerikos mokamas bonusas kartais siekia $1,500.

Kaip 1500 Darbininkų Išblaškė 2000 Fašistų

PAKLOJO 800 PRIEŠŲ, PATYS NETEKDAMI TIK 4 VYRŲ.

Ispanijos valdžios spėkos atėmė iš monarchistų 13 miestelių.

Ispanijos respublikos valdžia šį panedėlį paskelbė šitokius laimėjimus:

1. Pulkininko Gonzales Pana vedama, liaudies milicijos koliumna Oviedo provincijoj užėmė Lugonės miestą ir paėmė daug amunicijos.

2. Teruelo provincijoj valdžios spėkos, pulkininkui Menai vadovaujant, eidamos ant Zaragozos miesto paėmė 10 miestelių.

3. Einant taip pat ant Zaragozos miesto, ištikimai valdžios kolumnai pasidavė miesteliai Gelsa ir Ola.

Kairiųjų vadas iš Balearo salų praneša, kad jo spėkos tenai užėmė Ibizos salą ir to paties vardo miestą. Fašistų vadai su savo šalininkais pabėgo į kalnus, bet kairieji juos vejasi.

Pulkininkas Julio Mandaga, kuris vadovauja kairiųjų spėkoms visoj Ispanijoj, išleido smulkų raportą apie tai, kaip jam vadovaujant 1,500 darbininkų Guadarramos kalnuose išblaškė 2,000 fašistų gaują, 800 jų paklodami lavonais, o patys netekdami tiktai 4 draugų.

"Mušis tęsėsi 9 valandas," sako pulk. Mandaga. "Fašistai, septynių savo orlaivių padedami, pradėjo šturmuoti vakarinį Navalparalo čiukurą. Mano vyrai buvo tenai gerai apsikasę ir ėmė užpuolikus skinti. Aš gi tuotarpu pašaukiau telefonu Cuarto Vientos aeroportą ir paprašiau, kad tuojaus prisiųstų eskadroną lojalių orlaivių. Pribuvę musų aviatoriai nuvijo fašistų lėktuvus ir pradėjo bombarduoti maištininkų pėstininkus. Kai fašistai buvo sudemoralizuoti, mano vyrai iššoko iš apkasų ir pradėjo juos naikinti. Šitoj kovoj mušiskiai neteko 4 savo draugų ir 35 buvo sužeisti. O fašistų lavonų mes suskaitėm 800."

Pulkininkas Mandaga yra gimęs Kuboje. Dabar jis turi jau 66 metus amžiaus ir pasirodė gabus strategas. Kairieji labai jį gerbia. Dabar jis sakosi imsiąs miestą Avilą, kad perkirtus fašistų susisiekimo liniją su Portugalija. Sako: "Aš galėčiau tą miestelį tuoj subombarduoti ir paimti, bet aš nenoriu nuostolių daryti. Mėginsiu paimti jį be bombardavimo."

MAINE'O BULVIŲ FARMERIAI DŽIAUGIASI.

Maine'o farmeriai Arostooko apskrity jau ruošiasi kasti ankstyvas bulves rinkai. Jie džiaugiasi, kad šįmet bulvių kaina aukšta. Už pirmąsias bulves jie tikisi gauti po $3.50 bačkai. Pernai už pirmąsias bulves jiems mokėjo tik po 75 centus bačkai, o vėliau kaina nusmuko iki 10 centų bačkai.

Siulo Uždaryti Amerikoje Bažnyčias.

New Yorko "Trinity" bažnyčios klebonas Dr. Fleming'as išleido raštą, kuriuo siulo Amerikoje nutraukti visas pamaldas ir uždaryti visas bažnyčias dviem metam. Jis mano, kad žmonės tuomet išalktų "dvasiško peno" ir po dvieju metų gal gausiau lankytų bažnyčias. Kunigai irgi galėtų prisirinkti daugiau medžiagos savo pamokslams. Dabar, jis sako, pamokslai tokie tušti, kad žmonės jau nebenori jų klausytis. "Vyskupų keliami vajai, visokių atlaidų dalinimas ir visokių misijonierių importavimas aiškiai parodo, kad vietiniai kunigai jau nebežino ką savo parapijonims per pamokslus sakyti." Kuomet kunigas skelbia, kad jo parapijon atvažiuoja misijonierius, tai jis skelbia, kad jo paties galva yra tuščia, sako tas New Yorko dvasiškis. Ir todėl jisai siulo poros metų "moratoriumą."

Kaip matote, pati bažnyčia jau pradeda prisipažinti, kad jai atėjo bankrutas.

KODĖL BULLITT SUGRĮŽO IŠ MASKVOS?

Amerikos laikraščiai norėtų žinoti, kodėl Jungtinių Valstijų ambasadorius Bullitt sugrįžo iš Maskvos ir eina "speciales pareigas" Washingtone? Kai kurie daro spėjimą, kad Maskvon jis jau nebenorįs važiuot.

KVIEČIA KRIKŠČIONIUS KOVOT PRIEŠ HITLERĮ.

Žydų kongrese Ženevoj šį panedėlį Rumunijos žydų atstovas, Dr. Ebner, išrėžė didelę prakalbą, atsišaukdamas į viso pasaulio krikščionius, kad jie pradėtų aštrią kovą prieš Hitlerį, kitaip sakant, prieš fašizmą. Jis užmiršo turbut, kad tarp krikščionių yra arsiausių fašistų.

KANADOS BIZNIERIAI PRIEŠ "SOCIALĮ KREDITĄ."

Kanados kapitalistai pradėjo kelti tokį pat triukšmą prieš Albertos "Socialio Kredito" partiją, kaip Jungtinėse Valstijose jų broliai kelia prieš Rooseveltą. Edmontono "Chamber of Commerce" kreipėsi net į Dominijos valdžią, reikalaudamas kad šį uždraustų Albertos provincijai spausdinti ir platinti "socialio kredito" skripsus.

Rusų lakunai Alaskoje.

Levčenko ir Levanevskij, kurie skrenda iš Californijos į Maskvą per šiaurės plotus, šį utarninką pasiekė jau Ketchikano miestelį Alaskoje.

Pennsylvanijoj pereitą sąvaitę apvirto didelis busas, kuris važiavo su žmonėmis iš Pittsburgho į New Yorką. Du asmenys buvo užmušti ir 13 sužeista.

APŽVALGA

"NAUJIENOS" IŠVANOJO VITAITĮ.

Visi jau žino, kad SLA. seimas Clevelande priėmė rezoliuciją, kuri pasmerkia tautininkų diktaturą Lietuvoje. Bet "Tėvynės" redaktorius Vitaitis užsimanė įkalbėti savo skaitytojams, buk toji rezoliucija **negavusi didžiumos balsų.** Ji buvusi "priimta tik dauguma." Ir štai kaip jis šitą savo durną pasaką aiškina:

"Kad minėta rezoliucija negavo Seimo didžiumos (majority) **pritarimo** ir priimta tik dauguma (plurality) Seimo delegatų balsų, tai kiekvienas tą supranta... Balsavo 90 delegatų prieš rezoliuciją ir 16 delegatų balsavo neitraliai, kas sudaro 106 balsus prieš 93 balsavusius už rezoliuciją. Ne konstituciniam Seimo nutarimam užtenka daugumos (plurality) balsų, todėl rezoliucija Seime perėjo ir niekas nesakė, kad ji nepriimta ir nesiskaito Seimo nutarimu..."

Bet "Naujienos" paėmė šitas p. Vitaičio "mandrybes" ir sumušė į skutus. Jos parodė tam ignorantui, kad jis dagi nesupranta ką reiškia tie žodžiai, kuriais jis nori kitiems akis dumti. Žodžiai "didžiuma" ir "dauguma" reiškia vieną ir tą patį, sako "Naujienos," tik tas yra skirtumas, kad "didžiuma" jau išeina iš mados ir jos vietoje pradedama vartoti "dauguma." Šitą žino visi rašytojai ir laikraštininkai, tik nežino vienas Vitaitis.

Toliau "Naujienos" parodo, kad Vitaitis taip pat nežino, ka anglų kalboj reiškia žodžiai "majority" ir "plurality." Jos cituoja "Robert's Rules of Order," kur 24 puslapy tų žodžių reikšmė aiškinama taip:

"In an election a candidate has a plurality when he has a larger vote than any other candidate; he has a majority when he has more than half the legal votes cast, ignoring blanks."

Lietuviškai tas reiškia štai ką: Rinkimuose kandidatas turi **balsų pluralitetą** tada, kada jis gauna daugiau balsų negu kuris nors kitas kandidatas; gi **balsų majoritetą** jis turi tada, kada gauna daugiau kaip pusę visų legaliai paduotų balsų. **Tušti balsai ignoruojami.**

Gerai įsitėmykit Roberto parlamentarinės tvarkos taisyklę: **Tušti balsai ignoruojami!** Na, o ką daro Vitaitis? Jis sako, kad tuščius balsus, tai yra balsus tų, kurie rezoliuciją balsuojant susilaikė nuo balsavimo, reikia skaityti **prieš rezoliuciją!**

Tai ve, iki kokio begėdiškumo priėjo šitas Smetonos burdingieris! Jis norėtų įkalbėti, kad **daugumos balsų priimta** rezoliucija buvo atmesta — atmesta tais balsais, kurių visai nebuvo!

Bet tegul jis nemano, kad tuo budu jis galės apsaugoti Smetonos diktaturą. Seimo priimtą rezoliuciją jis turės įdėti "Tėvynėn," nežiurint kiek jis "krupniko" pas Smetoną išgėrė.

BIMBA TURĖTŲ ATSIPRAŠYTI.

"Vienybės" redaktorius savo laikrašty 4 rugpiučio rašo:

"Visi žino, kad bolševikai neturi teisės kištis į SLA. reikalus. Taip pat visi žino, kad jie iš Susivienijimo buvo išmesti, kaip jo tvarkos griovikai. Tai žino visi, įskaitant ir pačius bolševikus. Nežiurint to, 'Laisvės' Bimba rašo: **'Fortunatas Bagočius, SLA. prezidentas, nebegali nei žingsnio žengti Susivienijimo organe 'Tėvynėj.' Jeigu jis ką prasitaria, tuojaus ant jo Vitaitis užleidžia Stasį Gegužį'...**"

Iš tiesų, kokią teisę Bimba turi kištis į Susivienijimo reikalus, į kuriuos nori but įsikišę tiktai vieni Smetonos burdingieriai? Musų manymu, Bimba turėtų tuojaus nuvykti į "Vienybės" redakciją ir nužemintai atsiprašyt prieš Tysliavą, kad jo nepasiklausęs dryso "Laisvėj" rašyti apie SLA.

LIETUVOJ IR ISPANIJOJ.

Brooklyne leidžiama kunigų "Amerika" rašo:

"Buvo laikai, kai Varniai buvo perpildyti politiniais kaliniais. Tada, tautininkai naikino partijas ir 'jungė suskaldytą tautą.' Partijos buvo neva tautos skauduliai. Bet dabar? Partijų nėra jau 10 metų ir, rodos, tauta nesuskaldyta partijomis. Bet Lietuvos kalėjimai perpildyti ne partijų lyderiais, bet paprastais ukininkais. Penki tukstančiai ukininkų kalinami. Čaplikas nori apie 50 sušaudyti."

Šitokį tautininkų terorą kunigų laikraštukas neva smerkia.

Bet kas gi tuos teroristus išventino ir palaimino po 1926 metų 17 gruodžio perversmo, jeigu ne tie patys kunigai? Iš džiaugsmo tuomet mišias giedojo ir "Draugas," ir "Darbininkas" ir kiti kunigų organai.

Dabar jie niurna, kad 5,000 ukininkų sugrusta į kalėjimus ir kad Smetonos ministeris gen. Čaplikas nori da 50 ukininkų sušaudyt.

Nejaugi dvasia šventoji butų jau apšvietus musų kunigėliams protą? Nejaugi jie ištikrųjų stoja prieš fašistinį terorą?

Jei norit klerikališką jų dušią gerai pažinti, tai pažiurėkit, kurioj pusėj dabar jie stoja Ispanijos klausimu.

"Draugas," "Darbininkas" ir ta pati "Amerika" be jokios gėdos visomis keturiomis eina už Ispanijos fašistus, kurie yra daug šlykštesni galvariezai da ir už lietuviškus čaplikus.

Jeigu Ispanijos liaudies budeliai paimtų viršų, tai tenai ne 50 ukininkų butų sušaudyta, bet tukstančiai butų išskersti.

Taigi veidmainiauja musų klerikalai, kuomet jie dedasi neva laisvės šalininkais.

TAUTININKAI APGAVO PUBLIKĄ.

Brooklyno "Vienybės" 61 numery p. W. A. Meškunas praneša iš Scrantono šitokį dalyką:

"Liepos 4 d. Valley View parke buvo surengtas SLA. 7-to apskričio išvažiavimas. Publikos buvo daugiau, negu kitų metų 7-to apskričio išvažiavimuose. Gal dėl to, kad plakatuose buvo garsinta, kad bus dr. Šliupas, adv. J. Lopatto ir Jack Šarkis. Nei vienas iš jų nebuvo. Ar čia ne rengėjų kaltė? Kam tokius melus garsinti?"

Na, o kas valdo SLA. 7-tą apskritį? Gryno kraujo tautininkai. Ir štai kaip tie žmonės apgaudinėja publiką!

Nei Duonos, Nei Pastogės...

Štai, nukentėjusių nuo sausros farmerių gyvenimo vaizdas. Šita 20 žmonių šeimyna atvyko iš Oklahomos į Californiją jieškoti kokio nors šaltinio pragyvenimui. Bet čia ji nerado nei duonos, nei pastogės, ir alkana pasidėjo pakelėj. Tokių nelaimingų šeimynų dabar yra tukstančiai. Jų pilnos pakelės. Washingtono valdžia stengiasi jas kaip nors aprupinti, bet republikonų bankininkai ir fabrikantai rėkia per savo spaudą, kad valdžia "be reikalo eikvoja pinigus."

SMETONOS BURDINGIERIAI.

"Sandara" 31 liepos laidoje rašo:

"Mes nepritariam komunistų ir socialistų metodams, kuriuos jie vartoja pakeitimui dabartinės Lietuvos vyriausybės. Jų metodai veda prie didesnės reakcijos, prie pilietinio karo, kuris butų pražutingas musų tautai.

"Joks sandarietis neprisidės prie kėlimo revoliucijos Lietuvoj. Tai butų nusižengimas prieš Ameriką ir musų seną tėvynę. Amerikos lietuviai neprivalo kiršinti, bet taikinti ir kiek musų išgalės leidžia, mes dirbsime prablaivinimui Lietuvos padangės savais, nekomunistiškais metodais."

Lygiai taip kalbėdavo kun. Dambrauskas, kuomet Lietuva buvo po caro valdžia. Savo "Draugijoj" jis rašydavo, kad lietuviai nekuomet nepritarsią tiems metodams, kuriuos vartojo socialistai kovodami prieš "šviesiausį ciesorių," nes tokie metodai vedą prie didesnės priespaudos ir tautai esą "pražutingi." Jei gyventi perdaug sunku, jeigu reikia kokių palengvinimų, tai reikia prašyti gražiuoju, o ne reikalavimus statyti, sakydavo tasai "caro burdingieris."

Tokią pat giesmę dabar "Sandaroj" gieda ir Smetonos burdingieriai.

Bet kun. Dambrauskas savo prašymais jokių palengvinimų neišprašė. Neišprašys nieko ir "Sandaros" pisoriai.

Caro despotizmą sunaikino revoliucija. Tokiu pat budu bus sunaikinta ir tautininkų diktatura. Smetonos burdingieriai iš "Sandaros" sklepo jos neapgins.

JIE KVIETĖ ŠLIUPĄ...

"Naujienų" korespondentas pasakė, kad Binghamtono tautininkai nesutikę eiti į komisiją d-ro Jono Šliupo prakalboms rengti, nes jie bijojo ir nenorėjo, kad Šliupas pasakytų teisybę apie Lietuvą.

Norėdamas šitą priekaištą atremti, vienas fašistelis iš Binghamtono dabar per "Vienybę" aiškina:

"Jeigu tautininkai ir sandariečiai Šliupo bijotų, tai jie nebutų nei atsikvietę į Ameriką."

Nors šitas negramotnas vyrukas nepasako, ką tautininkai su sandariečiais "atsikvietė į Ameriką," tačiau galima dasiprotėti, jog jis čia turi minty d-rą Šliupą. Bet jeigu taip, tai jis kalba nesąmones. Nes faktas yra toks, kad d-ro Šliupo niekas Amerikon nekvietė. Jį atsiuntė čion Lietuvos Laisvamanių Etinės Kulturos D-ja, kad parinktų aukų jos laikraščiui ir kitiems reikalams. Ji ir kelionę jam apmokėjo. Visa tai buvo aiškiai pasakyta "Lietuvos Žiniose."

Kad tautininkai neturėjo su d-ro Šliupo atvažiavimu nieko bendra, tai parodo da ir tas faktas, jog ne pas juos jis atvažiavo.

KULKOS JIE VISTIEK NEIŠVENGS.

"Vilnis" sako, kad chicagiškės "Tribunos" korespondentas raportuoja iš Ispanijjos taip:

"Generolai pralošė. Jų kruvina avantiura eina prie pabaigos. Jiems nėra vilties laimėti. Jiems tėra tik viena dilema: jei gali, tupt lėktuvan ir skrist iš Ispanijos, o jei ne—paleist kulką kakton!"

O "Literary Digest" sako, kad Ispanijos respublikos orlaiviai, ištaškę bombomis kelias fašistų koliumnas, nulėke į jų drutvietę Zaragozos mieste ir numetė tukstančius šitokio turinio lapelių:

"Zaragozos kareiviai: Kuomet jusų miestan įneis liaudies milicija, sušaudykit savo generolus ir susibroliuokit su savo draugais! Jusų karininkai atstovauja juodžiausios rušies reakciją! Jie gina dvarininkus, kurie badu marina ukininkus."

Šitą atsišaukimą pasirašė ministeris pirmininkas Giral.

Nėra abejonės, kad kareiviai taip ir pasielgs, kuomet jų miestan įneis darbininkų milicija. Šiaip ar taip, reakcininkai generolai Ispanijoj kulkos neišvengs. Jeigu jie patys sau galo nepasidarys, tai jų pačių kareiviai juos nulinčiuos.

KADA TIKRAI DŽIAUGSIMĖS.

Paminėjęs, kad Smetonos kompanija susitaikė su Hitlerio agentais, Juozas Tysliava 62-ram "Vienybės" numery sako:

"Bet tikrai džiaugsimės tik tada, kai jau matysime, kad Klaipėdos krašto vokiečiai nedaro kiaulystės didžiosios Lietuvos politikai."

O mes pasakysime truputį kitaip, butent: tikrai džiaugsimės tik tada, kai iš Vokietijos ir iš Lietuvos bus išsluotas fašistiškas brudas.

KIEK LIETUVOJ EINA LAIKRAŠČIŲ.

Lietuvos universiteto bibliografo J. Kisino Surinktomis žiniomis, pernai Lietuvoje ėjo 192 periodiniai laikraščiai: 168 lietuvių kalba, 1 esperanto, 5 lenkų, 7 rusų, 2 vokiečių ir 9 žydų kalbomis.

Daugumas tų laikraščių, žinoma, eina valdžios pinigais propagandos tikslams. Nepriklausomų laikraščių Lietuvoj liko jau nebedaug ir tie patys cenzuros smaugiami.

Polemika ir Kritika.

ST. GEGUŽIS NENURIMSTA.

Štai, "Tėvynės" 31 numery telpa St. Gegužio "pamokslas" SLA. prezidentui Bagočiui. Nežinau, ar tas žmogus juokus iš savęs daro, ar nori sukelti prieš save da didesnį narių pasipiktinimą? Išrodo, kad p. St. Gegužis da nesupranta, jog SLA. nariai atsuko jam užpakalį jau keturi metai atgal, tepaduodami už jį vos tik 600 balsų.

Nežiurint to, kad milžiniška organizacijos dauguma tuomet pasisakė prieš jį, Pittsburgho seime jis vėl įsilaužė į SLA. prezidento vietą ir prieš narių valią vėl ėmėsi vadovauti Susivienijimą.

Netekę kantrybės, SLA. nariai galu gale jį nuvainikavo ir Detroito seime jis buvo išmestas iš prezidento kėdės.

Nukarunavotas ir išmestas "down and out," dabar jis blaškosi ir atakuoja adv. Bagočių. Kur gi jo logika? Nejaugi jis mano, kad jis galės tuo įtikinti SLA. narius, kad jis daugiau žino už profesionalą advokatą?

Man rodos, kad p. S. Gegužis tinka buti tiktai sandariečių generolu, nes armijos pas juos nėra, visi "vadai," tai kompanija vienoda. Susivienijimo jis daugiau nevadovaus, nes čia ne jo kompetencijai pareigos.

Taigi aš patarčiau p. St. Gegužiui neteršti daugiau SLA. organo savo polemikom, nes ne tam mes organą užlaikom. Jeigu Apšvietos Komisija redaktoriaus Vitaičio nesukontroliuos ir "Tėvynės" turinio neprižiurės, tai mes, patys SLA. nariai, busime priversti į šį reikalą įsikišti.

Juk negalima pakęsti, kad nusipolitikavęs intrigantas naudotų organizacijos laikraštį savo šlykščioms polemikoms ir narių kiršinimui. Ne Gegužiui juk mokinti adv. Bagočių, kaip vesti organizacijos reikalus, nes ką žino S. Gegužis, tą žino ir Bagočius, bet ką žino Bagočius, tai Gegužis to nežino.

SLA. Narys Demokratas.

P. S. —Šis mano raštas turėtų tilpti "Tėvynėj," bet žinodamas, kad S. Gegužio kumas Vitaitis jo nedės (jis deda tik Gegužio polemikas), siunčiu jį "Keleiviui," turėdamas vilties, kad "K." redakcija suteiks jam vietos. SLA. N. D.

RUSAI IŠSKRIDO.

Rusų lakunai pereitą sąvaitę išskrido iš Los Angeles miesto į 10,000 mylių kelionę. Jie užsibrėžę per Alaską ir Sibirą pasiekti Maskvą.

NEPAMATUOTAS SOCIALISTŲ PARTIJOS SKILIMAS.

Kaip dauguma jaunuolių, taip ir Keistutis Michelsonas griežtai laikosi Normano Thomaso vadovaujamos kairiosios frakcijos Socialistų Partijoj. Man rodosi, kad dabartiniu laiku Socialistų Partijai jokio pagrindo skilimui negalėjo buti. Revoliucinės gadynės upas, kuris kitąsyk reiškėsi daugiausia tarp ateivių darbininkų, jau praėjo. Jeigu Partiją reikėjo skaldyt, tai bent jau tada, kada buvo pakilęs darbininkuose revoliucinis užsidegimas, ne šioje šalyje, bet Europoj. "Senoji gvardija," kokia buvo 6 metai atgal, tokia pasiliko ir šiandien. Tą gerai matė militantai ir pats Norman Thomas, kuris be kivirčių gražiai sutapo vienoje organizacijoje. Imkime, pavyzdžiui, Komunistų Partiją, kurios vienintėlis ir galutinis tikslas yra viešpataujančios valdžios nuvertimas ir paskelbimas proletariato diktaturos Sovietų valdžios formoje. Išanalizavę revoliucinį pasaulio darbininkų judėjimą, komunistų lyderiai VII Kominterno kongrese pakeitė savo nusistatymą ir staiga pradėjo ginti demokratijos likučius, nors ir iš prievartos. Todėlei socialistam daugeliu atvėjų nereikia but kairesniais už komunistus. Pereitą žiemą Earl Browderis ir Norman Thomas susitarę važinėjosi po didmiesčius su debatais lyg kokie koncertuotojai artistai. Abiejų debatantų tikslas buvo silpninti ir skaidyti Socialistų Partiją (?—Red.) New Yorko debatuose priėmė rezoliuciją reikalaujančią paliuosuot komunistą Thelmaną iš Vokietijos kalėjimo, kurią telegrafu pasiuntė Hitleriui. Bet visą savo amžių pasišventusių geriausių Rusijos liaudies kovotojų socialdemokratų, laikomų Stalino kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose, Norman Thomas nematė ir dabar nemato. Man rodosi, Socialistų Internacionalas ir Rusų Socialdemokratų Partija nemažiau yra kompetentingos spręsti apie Rusijos kalėjimuose sėdinčius politinius kalinius, kaip Norman Thomas. Jugoslavų Komunistų Partijos Centro Komiteto buvęs narys, kuris dirbo Kominterne 3½ metų, paskiau areštuotas kaipo trockistas, išsėdėjęs daugely Rusijos kalėjimų ir dabar pabėgęs į užsienį, yra opozicinis komunistas. Komunistas Čiliga "Socialističeskame Viestnike" rašo, kad Rusų rytų gelžkelį pardavus Japonijai, visi tarnautojai sugrįžo į Sovietus, kur veik pusė darbininkų pateko į kalėjimus. Komunistas Čiliga tokias baisenybes piešia, kad net šiurpas žmogų krečia jas skaitant.

Jeigu Normano Thomaso vadovaujamas Centro Komitetas nuoširdžiai kovoja už demokratiją ir politinių kalinių laisvę, tai savo autoritetingu balsu turėtų užtarti ir Rusijos politinius kalinius, ypač įdėjos draugus—socialdemokratus.

Socialistų Partija negali but tas viešbutis, kur pakeleiviai susineša visokį bagažą. New Yorko trockistai tik-ką įstoję Socialistų Partijon. Jųjų vadas, James P. Cannon, pareiškė: "Mes neketinam keisti savo įsitikinimus." Demokratiją jis keikia kiek drutas. Francuzijos socialistus keikia kiek drutas, kad jie "bijo revoliucijos"; kad jie savo šalies darbininkų klasės "išdavikai" ir sykiu apšaukia juos viso pasaulio darbininkų klasės "priešais."

Ar su šitokiom mintim žmonėms vieta Socialistų Partijoj? Ne! Įstoję Socialistų Partijon, jie diskusijų keliu žada skelbti trockizmą.

Daugeliu principinių klausimų, Komunistų Partija atsistojo dešinėn pusėn, o socialistai atsistojo buvusioj komunistų pozicijoj. Kilus karui, komunistai karą rems (ne kiekvieną karą.—Red) ir amunicijos dirbtuvių nesabotažuos, o Mass. valstijos Jaunųjų Socialistų Lyga priėmė rezoliuciją, kuria, karui kilus, žada labai radikaliai veikti. Net žada imtis slapto veikimo. Kada vienus areštuos, tai kiti jų vieton turės stoti. Tulas Zam "Socialist Call'e", įrodinėja, buk nesą skirtumo tarp įvairių kapitalistinių šalių; fašistinės šalys nedaugiau esančios pavojingos, kaip nefašistinės kapitalistinės šalys.

Šitą filosofiją jau antri metai kaip Komunistų Partija išmetė į sąšlavyną ir Socialistų Paartijos organui visai nepritiktų tokius nonsensus kartoti. Gerai žinomas Kominterno darbuotojas, I. Dimitrovas, primigtinai pabrėžia, kad yra didelis skirtumas tarp kapitalistinių demokratinių ir fašistinių šalių net ir karo klausime. "Laisvė" šių metų 8 liepos laidoje rašo, kad Trečias Amerikos Jaunimo Kongresas, įvykęs Clevelande, priėmė rezoliucijas prieš fašizmą ir karą. Girdi: "Vadai Jaunųjų Socialistų Lygos ir trockistai keliais atvėjais bandė suardyt kongreso vienybę, bet jiems nepavyko." Jeigu tikėti "Laisvės" pranešimui, tai šitokie jaunųjų socialistų pasielgimai visai nėra socialistiški. Komunistų kandidatas į prezidentus, Earl Browder, apie Amerikos Socialistų Partiją sekamai rašo: "Amerikos Socialistų Partijoj matome tokį vaizdą: 'senosios gvardijos' socialistai, formaliai laikydamiesi Antrojo Internacionalo linijos, šiuo klausimu užima teisingesnę poziciją, negu vadinami kovingieji socialistai, kurių pozicija darosi vis panašesnė į anarchosindikalistų poziciją Europoj."

Jeigu kairysis sparnas Socialistų Partijoj užima karo klausime sindikalistinę poziciją, tai kokiem galam tuos sektantus lietuviai darbininkai turėtų remt? Man atrodo, kad Europos socialistų partijų vadai, kaip teorijoj, taip ir praktikoj, turi daug daugiau patyrimo darbininkų klasei vesti prie laimėjimo, nes tenai visada virė ir verda aštresnės darbininkų kovos su kapitalu, reakcija ir fašizmu, negu Amerikoje. Labai abejotinos vertės yra toks mišinys, kurio vadovybė susideda iš trijų devynerių, kur vieni garbins Trockį, kiti Leniną. Pasekmėje to, Partijoj bus daugiau frakcijų.

Šiuo momentu Amerikos Socialistų Partijos skaldymas buvo visai nepamatuotas užsispyrimas iš kairiųjų pusės, kur didžiuma išsigando mažumos, suspenduodama konvencijon išrinktus delegatus. Barikadų klausimas ten nebuvo sprendžiamas. Taigi aš manau, kad lietuviams darbininkams, kaip socialistams taip ir visam pažangiajam elementui, geriausia laikytis Socialistų Internacionalo nusistatymo. **Marksistas.**

Nuo Redakcijos.— Dedame draugo Marksisto straipsnį kaip medžiagą diskusijoms.

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

KAS GIRDĖT CLEVELANDO MIESTE.

Clevelando lietuviai vėl kelia balsą prieš Smetonos diktaturą.

Įvairiais keliais ateina žinių, kad musų broliams Lietuvoje užkraunamas vis sunkesnis jungas. Slėgė juos Smetona su savo giminaičiais ir kunigija per visus aštuonerius metus nuo pagrobimo Lietuvos vairo į savo rankas, bet dabar priespauda pasidarė da aršesnė. Darbininkai ir ukininkai jau nebegali jos pakelti.

Smetonos agentai mala savo liežuviais, norėdami nukreipti musų dėmėsį į kitą pusę. Jie pasakoja mums, kiek naudos tautininkai yra padarę. Štai, girdi, mokyklų pristatyta jau daug daugiau, negu buvo caro laikais. Laikraščių taipgi yra daug daugiau. Ar tai ne gražus progresas?

Bet kokia nauda Lietuvos biednuomenei iš to "progreso," jeigu ji iau nebegali pakelti tautininkų diktaturos? Kokia nauda žmonėms iš to "progreso," jeigu iš jų tik mokesčius lupa, o kur ir kaip tuos mokesčius sunaudoti, spręsti balso neduoda? Kokia nauda Lietuvos liaudžiai iš tautininkų mokyklų ir laikraščių, jeigu negalima valdininkų šunybių kritikuoti ir negalima niekam pasiskusti? Kokia nauda iš tų laikraščių, jeigu ir lapelių mitingui sušaukti negalima atspausdinti, bet reikia kreiptis į užsienio spaustuves?

Ukininkai sudaro apie 80 nuošimčių Lietuvos gyventojų, o jie gyvena didžiausiam varge. Mokesčiais jie yra taip apkrauti, į skolas taip paskendę, kad ir jų vaikai nebegalės išsimokėti. Smetonos agentai mums pasakoja, kad ukininkai šiandien pagamina daugiau sviesto, kiaušinių ir kitokių produktų. Bet kas gi iš to, kad jie pagamina daugiau, o ukiai yra parduodami už mokesčius? Kas iš tų mokyklų, kur vaikai tik katekizmų yra mokinami ir pragaru gąsdinami? Tikėjimas vaikams į galvas kalamas, bet tikybų istorija slepiama, kad iaunuoliai nesužinotų, kaip buvo išgalvoti visi dievai ir velniai. Visi Smetonos atsiusti Amerikon agentai pasakoja, kiek Lietuvos ukininkai sviesto padaro, bet nei vienas nepasako, kiek to sviesto ukininkai suvalgo. Cukrų Lietuvos ukininkai irgi gamina (runkelius augina), bet nusipirkti jo negali, sakarinu turi tenkintis.

Lietuviai daug priespaudos yra iškentėję po rusų carų valdžia. Knygnešiai buvo gaudomi ir sodinami kalėjiman užtai, kad parnešdavo iš Prusų knygelių ar laikraščių, kurie caro žandarams nepatikdavo. Todėl visi mes kovojom, kad pasiliuosuoti iš po carų despotizmo. Kai 1905 metais kilo revoliucija, beveik visa Lietuva prie jos prisidėjo. Didis Vilniaus Seimas, reikšdamas tautos valią, nutarė mušti ir vyti caro valdžią iš Lietuvos visais galimais budais.

Galų gale caro valdžia buvo sugriauta. Musų ukininkų ir darbininkų rankomis buvo sukurta nepriklausoma Lietuvos respublika. Džiaugėmės, kad turėsime laisvą tėvynę. Bet ką mes šiandien matom Lietuvoje? Tie žmonės, kurie kovojo už jos laisvę, sėdi kalėjimuose. Knygnešiai vėl turi slapta nešti raštus iš Prusų. Keturi vaikinai anądien buvo užtai sušaudyti. Caro žandarai musų brolių už raštų gabenimą nešaudydavo, o dabar šaudo Smetonos žvalgybininkai, kurie dagi neteisėtai valdžią į savo rankas turi pagrobę, neteisėtai Lietuvos duoną valgo!

Spauda ir laisvas žodis reikalingas kožnam kulturingam žmogui. Be to negali vienas kito pasiekti. Negali vienas kitam savo minčių išreikšti. O tautininkai visa tai laiko uždarę, tamsina liaudį ir daugelį kalėjimuose pudo. Dabar uždėjo dar naują jungą. Tai tiem, kurie negalės tarnauti Lietuvos kariuomenėj. Tie turės mokėti bausmes per penkiolika metų — arba pinigais, arba turės savo rankomis atidirbti.

Šitas nežmoniškas elgėsys pradėjo buti išeivijos lietuviams nebepakenčiamas. Kada Lietuvos liaudis ištiesė savo rankas prašydama pagelbos, Amerikos lietuviai Clevelande sušauktame Kongrese, atstovaudami apie 100,000 organizuotų lietuvių, pareiškė pasipiktinimą Smetonai ir jo sėbrams. Ir dabar, po įvykusio Kongreso, kaip matyt, pradėjo net laiškus cenzuruoti einančius į vieną ar kitą pusę. Vienas clevelandietis pasiuntė laišką savo sesutei, įdėdamas į tą laišką vieną dolerį pinigais ir seną gatvėkario bilietą, kuris buvo žalios spalvos ir angliškai parašytas. Vėliau sesutė jam atrašė, kad daug vargo turėjusi, kol išaiškinus Smetonos žandarams, ką toji korčiukė laiške reiškia. Jie manė, kad tai koks slaptas susinešimas. Ji tą laišką gavusi visai apdraskytą, bet doleris jame tebebuvo. Tai aiškiai parodo, kad jau ir laiškai yra peržiurimi, kurie eina iš Amerikos, o gal ir iš kitur.

Taigi daugumas Clevelando veikėjų ir draugijų atstovų turėjo svarbų susirinkimą 29 liepos dieną, kur tie šlykštus darbai buvo apkalbėti ir pasmerkti. Be to, nutarta už kelių sąvaičių šaukti didelį masinį mitingą visų Clevelando ir artimu miestų lietuvių, kad pakėlus protestą prieš Smetonos diktaturą. Diena to mitingo bus pranešta vėliau. Taipgi ir šiame susirinkime liko nutarta pasiųsti Smetonai papeikimo žodį už jo žiaurius darbus. Pasiųsta registruotu laišku.

Smulkios žinutės.

Iš Akrono vienas neva korespondentas rašo tautininkų spaudoj papeikimą SLA. 354 kuopai, kad jie neturėjo išrinkus "gero" delegato į SLA. seimą Clevelande. Delegatė buvo J. Glinskienė, o jos prasikaltimas buvęs "labai baisus," nes balsavusi už rezoliuciją prieš Smetonos diktaturą. Ponas korespondente, tamsta labai klysti, jeigu už tai pyksti. Jeigu p. Glinskienė balsavo už rezoliuciją, tai ji balsavo už tamstos ir kitų lietuvių brolių laisvę. O jeigu butų balsavusi prieš rezoliuciją, tai butų padėjusi stipresnę virvę užnerti ant musų brolių kaklo. Tik gerai pagalvok, o pamatysi, kad aš sakau teisybę.

Clevelande nepaprastai pabrango maistas. Ir vis da eina aukštyn. Sviestas ir kiaušiniai jau pasiekė beveik karo laikų kainos. Didžiulės kompanijos teisinasi tuo, kad viskas išdžiuvo dėl stokos lietaus, ir todėl viskas turi eiti brangyn. Bet argi aukštos kainos duos daugiau maisto? Čia tik žmonių plėšimas ir pasipinigavimas. Šiomis dienomis policijos direktorius Ness padarė tyrinėjimą rinkų distrikte, norėdamas sužinoti, dėlko farmeriai už savo produktus taip brangiai ima. Rinką kontroliuoja tam tikri raketieriai. Kai farmeriai atveža savo prekes rinkon, tai negali gaut darbininkų į pagelbą pasisamdyti, kol tam tikri agentai jiems nepristato. O jų agentų pristatytiems darbininkams reikia užmokėti kartais už vieną dieną po $5 ar $6. O jei farmerys savo darbininką atsiveža, tai vistiek turi tiems agentams užmokėti. Taigi dabar policija stengsis, kad turgaus dienomis farmeriams butų duodama apsauga.

Liepos 26 dieną šv. Jurgio parapija turėjo pikniką, kur ir man pasitaikė užsukti. Diena buvo karšta, tai prie alučio buvo sunku ir prieiti. Vieta piknikam laikyti labai paranki, yra visi patogumai ir galima visiem gerai patarnauti. Žmonių privažiavo pilnas daržas. Žinoma, nevisi buvo parapijonai; daugelis šiaip sau žmonės, kurie mėgsta lankytis į kiekvieną pikniką.

Elena Garson-Gelažiniutė, kuri lanko slaugių mokyklą Cincinatti mieste, šiomis dienomis parvažiavo porai sąvaičių atostogų. Elena yra dar jauna mergina, bet už metų laiko liks jau kvalifikuota slaugė. Linkėtina geros ateities jos profesijos šakoj.

Lietuviai, kurie turi užeigų vietas ežerų parodoj, sako, kad biznis einąs gerai, daugelis svetimtaučių aplanko jų vietas. Brazauskas su Blaskevičium užlaiko alinę, o Obelienis kavinę. Patartina lietuviams, kurie ten buna, aplankyti ir lietuvių vietas.

Girdėti, kad jau susitvėręs naujas choras ir turėjęs vieną repeticiją Lietuvių salėj. Prisirašę apie 20 asmenų. Choras busiąs nepolitinis. Butų labai malonu tokį chorą dainuojant išgirsti. Mes jau tiek pripratę buti visokių politikų varžomi, jog net ir tikėti nesinori, kad taip galėtų buti.

Sužinoję, kad Pittsburghe Dargio radio kliubas rengia didelį pikniką 23 rugpiučio dieną, nekurie clevelandiečiai jau tariasi važiuoti, nes tai busiąs vienas iš didžiausių piknikų Pittburghe šią vasarą. Taigi, gal ir pasitaikys jame dalyvauti.

Jonas Jarus.

Baltimorėj Dega Chemikalų Dirbtuvė.

Vienoj chemikalų dirbtuvėj anądien įvyko sprogimas ir kilo gaisras. Šis vaizdelis parodo degančius griuvėsius.

"Vienybės" Atstovas SLA. 41 Kp. Mitinge.

Lawrence, Mass.

Rugpiučio 2 d. laikė mitingą SLA. 41 kuopa. Vienas naujas narys priimtas, bet antras narys, taip pat naujas, dėl tam tikrų priežasčių negalėjo but susirinkime, tai šiandien turėjo iš naujo blanką išpildyt ir tapo priimtas. Du seni nariai, kurie buvo suspenduoti, irgi priimti atgal į SLA. 41 kp. Baigus kuopos reikalus, vienas senas narys, savo laiku buvęs gana protingu pažangiečiu, pranešė susirinkimui, kad susirinkime yra iš "Vienybės" štabo narys ir norįs ką tai pasakyti ir gauti savo tavorui prenumeratų. Jam leista kalbėti ir jis aiškino savo bizniškus reikalus ir prašė "Vienybei" paramos, nes ji skurstanti finansiškai ir nežinia koks bus jai galas. Prašė, kad visi SLA 41 kuopos nariai jai prigelbėtų. Nekurie kuopos nariai pastatė "Vienybės" atstovui klausimą, ką gero "Vienybė" daro lietuviams. "Vienybės" atstovas bandė išaiškinti ir dėl to kilo diskusijos. Vid-nas šoko užtarti "Vienybės" atstovą ir jo tavorą. Bet SLA. kuopos nariai visi pasmerkė griežtai "Vienybės" politiką. Vienas narys, kuris linkęs pataikaut V-nui, štai, ką pasakė "Vienybės" atstovui: "Mes norime Lietuvoje musų broliams laisvės, mes norime matyt Lietuvą musų tėvų ir musų tėvyne, kurioje galėtų musų broliai gyvent laisvai. Žmogžudžių, fašistų mes nenorime savo akimis matyt."

Be to, gerai užtepė Tysliavai, kuris garbina "Vienybėje" Smetonos diktaturą.

"V-bės" atstovas vaikščiojo ir pas biznierius. Ar jis gavo pas juos paramos, nežinau, bet SLA. 41 kp. jis gavo išgirst šventą teisybės žodį.

Avinas užmušė žydą.

Max Cohen, 59 metų žydas, turėjo Methuene skerdyklą. Jis supirkinėdavo gyvulius, piaudavo ir mėsą išparduodavo štorams. Liepos 25 d. jis nuvažiavo į Chester, N. H. nusipirkti gyvulių. Nuėjus prie gyvulių, šoko ant jo avinas ir rėžė ragais jam į pilvą. Parvežus į Lawrence'o ligoninę, padarė jam operaciją ir žydelis nuo to mirė.

Lawrencietis.

DETROIT, MICH.

Piliečiai, užsiregistruokite ateinantiems rinkimams.

Visi, kuriems sueina rugsėjo 15 d. 21 metai, ir kurie po balandžio mėnesio persikėlė į kitas vietas, butinai turite užsiregistruoti, kad galėtumėt balsuot ateinančiuose valdininkų rinkimuose. Taipgi turi užsiregistruoti ir tie, kurie per 2 metu šioje apielinkėje nebalsavo. Užsiregistruot reikia City Hall'ėj, kuri atdara kas dieną nuo 8:30 ryto iki 5 po pietų, iki rugpiučio 26 d. atdara ir subatomis.

Per ilgus metus mes paragavome republikonų ir demokratų malonių, dabar jau laikas darbininkams žinoti kokią valdžią jie turi išsirinkti.

Tėmykite kaip yra su musų miesto ir valstijos valdžia. Miestas skolon lenda kasdien gilyn, piliečiams krauna taksus vis didesnius, o vis viena išsimokėt negali. Kodėl taip? Dėlto, kad politikieriai viską suvagia. Tėmykite, Milwaukee, Wis., kur miesto gaspadorius socialistas, tenai miestas skolas numoka ir taksus da numažina.

Tik žiurėkite kokie stebuklai! J. Murphy buvo Philipinuose už ministerį Suv. Valstijų; algos gavo $22,000 į metus. Dabar grįžo atgal ir nori, kad išrinktų jį gubernatorium Michigano valstijos, kurio alga tik $5,000 į metus. Matot kokie geraširdžiai, nori but valstijos gaspadoriais už daug mažesnę algą. Bet čionai tiems ponams bus visokio grafto, galės plėšikauti. Todėl darbininkai laikas mums susiprasti, turime išsirinkt socialistus valdininkus, tuomet vagystės išnyks ir darbininkams padėtis irgi pagerės.

Rengkimės visi į LSS. 116 kuopos pikniką.

Rugpiučio 30 bus puikus 116 kuopos piknikas. Visi rengkimės jame dalyvauti. Socialistų draugai nepamirškite su mumis dalyvauti.

M. Kulešus.

Lietuvių Radio Piknikas.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgho lietuviai jau senai turi lietuvišką radio programą, kurią tvarko iš stoties WWSW P. Dargis.

Programos susideda iš dainų, muzikos, kalbų ir garsinimų.

Palaikymui šių programų yra rengiami įvairus parengimai, vienas iš tokių parengimų įvyks Rugpiučio-August 23 dieną. Tai bus metinis Liet. Radio piknikas puikiame ADOMO SODE, Castle Shannon, Pa.

Šiame piknike šale įvairių pamarginimų bus rinkimas gražiausios lietuvaitės, taip vadinamos — "Miss Lithuania of Pittsburgh."

Visi lietuviai yra kviečiami rugpiučio 23 d. dalyvaut minėtame piknike, tuo paremiant lietuviškų programų palaikymą per radio.

Radio progr. mėgėjas.

ELENA SADAUSKAITĖ NUŠVIETĖ SCRANTONO LIETUVIŲ PADANGĘ.

Šiomis dienomis prasiblaivė aprukusi musų Scrantono padangė, nes joje vėl pasirodė p-lė Elena Sadauskaitė, plačiai pagarsėjusi dainininkė. Atgijo ir pagyvėjo čia visa lietuvių kolonija, nes apie musiškę operos žvaigždę plačiai ir gražiai prabilo vietos amerikonų spauda, iškeldama tuo budu visų lietuvių vardą ir garbę.

Štai, "The Scranton Republican" 18 liepos laidoje papuošė priešakinį savo puslapį musų Elenos atvaizdais ir daug vietos pašventė aprašymui jos karijeros. Musų seniai ir jaunieji, kurie manė, jog lietuviai negali susilyginti su kitų tautybių žmonėmis, iš šitų aprašymų pamatė, kad lietuviai gali buti netiktai lygus su kitais, bet gali ir pralenkti kitus. Elena Sadauskaitė pralenkė šimtus ir tukstančius tikrų amerikiečių merginų. O ji kilusi juk ne iš "aukštos kilmės ponų," bet iš tos pačios liaudies, kuriai priklausome mes visi. Jos tėvelis buvo angliakasys ir turtų neturėjo. Elena iškilo daugiausia tik savo pastangomis, nenuilstamai dirbdama ir lavindamosi. Visoj Amerikoj buvo pagarsėjusi New Yorko vaidintojų ir dainininkų trupė, žinoma kaip "Roxy Gang." Nelengva į ją buvo patekti, nes buvo priimami tik labai geri dainininkai. Tačiau p-lė Sadauskaitė tenai pateko ir veikė su ta trupe, pakol jos vadas Roxy mirė ir trupė išsiskirstė.

Po to musų Elena dainavo lengvoj operoj New Yorke ir kituose Amerikos miestuose, tame skaičiuje ir "The Chocolate Soldier" operetėj, Century of Progress parodoje, Chicagoje.

Per du pastaruoju metu p-lė Sadauskaitė dainavo su "Great Waltz" kompanija, kuri apvažiavo beveik visus didesnius Amerikos miestus.

Pasibaigus "Great Waltz" gastrolėms, Elena buvo nuvykus į Hollywoodą, Californijoj, kur turėjo keliatą audicijų su R.K.O. Pictures muzikos direktorium. Ji tikisi, kad bus priimta dainuoti prie užsieniams gaminamų filmų, nes ji gali kalbėti ir dainuoti operose netik angliškai ir lietuviškai, bet taipgi francuziškai ir itališkai.

Vėliau, apie rugsėjo mėnesį, kai atsidarys teatrų sezonas, "Great Waltz" kompanija žada pradėt savo gastroles iš naujo ir kviečia p-lę Sadauskaitę vėl grįžti su ja dainuoti.

Tuo tarpu gi musų dainininkė yra parvažiavus į Scrantoną aplankyti savo mamytės ir padėti jaunesniajai sesutei, kuri taip pat studijuoja muziką.

Angliškai p-lė Sadauskaitė rašosi Helen Sada, nes taip jai patarė buvęs "Roxy Gang" vadas.

Draugas.

AKRON, OHIO.

Slauni mainerka.

Apie 10 metų atgal čia atvyko iš Pennsylvanijos tula mainerka, palikusi savo vyrą mainose. Atvyko čionai su meilužiu ir 3 vaikučiais ir apsiskelbė esą vedę. Kadangi tuo laiku munšainas buvo madoje, o ši mainerka tą biznį gerai mokėjo ir žinojo kaip kostumerius surasti, tai neprabėgo sąvaitės laiko, kaip jos stuboje jau nereikėjo žiburių gesinti per naktį. Jeigu kada užgesdavo, tai tik po to, kai kokią porą galionų ištuštinę gyvanašliai ir senberniai sudarydavo chorą. Gaila, kad Maikio tėvas nežinojo apie tą chorą ir slaunią mainerką. Tikrai jis butų atvykęs į Akroną, o geraširdė mainerka butų ir jį priglaudus; gal butų da ir apženijus, nes jinai moka gerai piršti.

Apie metai laiko atgal pas ją atsilankė piršlybų tikslais gyvanašlis Adomėlis. Pasivaišinęs jis norėjo eit namo, bet pasirodė, kad kojos nenori nešti. Tada mainerka paguldė vargšą Adomėlį savo sklepe, kad atvėstų. Rytojaus dieną rado jau visai šaltą. Pašaukta policija, vėliau graborius ir tuomi užsibaigė Adomėlio istorija. Dabar mainerka kitiems jieško nuotakų. Bet vargiai suras, nes visus įsiperša tik sau.

Beje, pamiršau pasakyti, kad mainerka pagyvenus kelis metus Akrone, vėliai tuokėsi su tuo vyru, kurį atsivežė iš Pennsylvanijos. Atvažiavo "ženoti," ir dar kartą ženijosi.

Dabartiniu laiku, kada aludės atsiradė ir munšainas eina iš mados, tai ir pas mainerką nėra biznio. Visi buvę jos kostumeriai pradėjo eiti į smukles. Bijodama, kad jos ištikimi kostumeriai neiškryptų iš doros kelio, pati mainerka visur eina ir važiuoja su jais į smukles, į girias, pas farmerius ir tt. Mat, prižiuri gyvanašlių ir senbernių cnatą. Gi mainerkos vyras, kaipo namų galva, tai daboja namus. Vieną gražią naktį bedabodamas savo lizdą ėmė ir užsnudo, o garnys, patėmijęs kad vačmanas snaudžia, tik pašmukšt per kaminą — ir palieka mainerių dukteriai sunų. Paliko be jokio užrašo, kam tas jaunas grinorius priguli. Mainerka sugrįžus namo ir radus dukterį garnio aplankytą, labai supyko ir vėliau pravarė iš namų. Dabar mergina dirba dirbtuvėj ir augina sunų pas svetimus žmones.

Dabartiniu laiku mainerkos vyras gavo virš $400.00 nuo Dėdės Samo už buvimą kariuomenėj.

Kadangi į banką padėti pinigai kartais pražuva, o o namo skolą atmokėti irgi nekažin koks investmentas, tai mainerka įkalbėjo vyrui, kad geriausia tuos pinigus išleisti ant "good time." Žinoma, vyras turėjo sutikti. Na, tai dabar ir "selebreitina:" kelia balius, daro išvažiavimus pas farmerius ir tt. Bet į tuos išvažiavimus ne visus priima; jeigu lankaisi į prakalbas arba skaitai laikraštį, - tai jau tokio nepakvies, reiškia, nežinai ką reiškia "good time."

Aš užsiminiau savo moteriai, kodėl musų nepakviečia į tas "partes." Sako, gali buti ramus ir nelauk kad pakviestų. Turėtum buti kelis kartus vedęs, arba gyvanašlis, ar senbernis, nes kitokių ten nekviečia.

Nekviestasis.

Uruguay'aus Lietuvių Darbininkų Socialistinės Minties Laikraštis

"Naujoji Banga"

Išeina du kartu per mėnesį. Laidžia Urug. Soc. Part. Liet. skyrius. "NAUJOJI BANGA Suv. Valstijose ir Kanadoje kainuoja 1 doleris.

Adresas: N. BANGA
C. Paraguay No. 1480,
MONTEVIDEO, URUGUAY.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Laba diena, tėve!

—Laba, laba, Maike! Matau, kad tu jau naują knygą turi.

—Taip, tėve, turiu.

—Tai paskaityk ir man, ką ji rašo. Gal yra istorija apie 40 razbaininkų ir jų pagrobtą karalaitę?

—Tokių "istorijų," tėve, aš neskaitau.

—Na, tai ką tu skaitai?

—Aš studijuoju fiziką.

—Tokių bliuznierstvų neskaityk, vaike, ba iš kelio gali išeiti.

—Tu nežinai, tėve, ką fizika reiškia.

—Na, tai ką?

—Tai yra mokslas apie medžiagą ir jos ryšį su energija. Kitaip pasakius, fizika aiškina gamtos įstatymus.

—O kam tau reikia savo galvą apie tokius daiktus sukti, Maike?

—Aš noriu viską žinoti, tėve. Paskui galėsiu padaryt kokį nors svarbų išradimą.

—Išradimą gali padaryti ir be to, Maike. Žiurėk, kokį gerą išradimą padarė musų švento Juozapo gazietos daraktorius!

—O ką jis išrado?

—Jis išrado, Maike, kad žmogaus pikčerį galima nuimti be putagrafijos. Sako, apvyniok galvą su paklode, ir tavo feisas išeis ant jos kai numalevotas.

—Taip gali išeit, tėve, jeigu tavo veidas bus murzinas; bet jeigu tu busi gerai nusiprausęs, tai ant paklodės niekas neatsimuš.

—Ne, vaike, "Darbininkas" rašo, kad nesenai buvo atrastas vieno šventojo abrozdas, ką nuo čysto veido buvo ant marškos atsimušęs.

—Tai gali but, tėve, kad marška buvo suodina. Juk tu pats nematei, kaip ten buvo. O gal ir visai nieko panašaus nebuvo, gal visa šita pasaka yra tik prasimanymas. Jeigu reikėtų surasti žmogų, kuris tokį paveikslą matė, gal pasirodytų, kad tokio niekur nėra. Su pasakomis apie stebuklus visuomet taip buna.

—Tai tu, Maike, nevieriji, ką rašo musų švento Juozapo gazietos radzibatorius?

—Netikiu.

—Na, tai tokiu spasabu tu man vėl sugadinai biznį.

—Kokį biznį?

—Aš, Maike, prisiskaitęs "Darbininko" jau buvau sumislinęs užsidėt pikčerių ėmimo gešeftą. Sakau, jeigu jau taip lengvai abrozdas nusiima, tai ir aš patropysiu tą padaryt. Seną paklodę turiu, tai daugiau nieko ir nereikės. Jau buvau pradėjęs ir pinigus rokuot, kiek galėsiu uždirbti. O dabar tu paėmei ir viską suniekinai. Tfu!...

—Tėve, jeigu jau tu turi tokį didelį pašaukimą prie šitokios profesijos, tai žemaičiai žino geresnį budą paveikslams imti, negu tas juozapinis organas.

—Nu, o kaip jie daro?

—Dabar jau jie tuo neužsiima, tėve, bet senovėj iie buvo plačiai tuo pagarsėję. Tai buvo da tais laikais, tėve, kada lietuvių tautos protėviai keliavo iš Arijonų Žemės į dabartinę Lietuvą. Geležinkelių ir plentų tuomet nebuvo, tai musų bočiams teko trauktis per tankias girias ir pelkes.

—O ar tautos vado jie tada neturėjo?

—Taip, tėve, turėjo. Bet vadas pirmutinis paklydo. Įklimpo į pelkes ir ilgai negalėjo iš jų išklampoti. Kada galų gale žemaičiai išėjo sausumon, tai nežinojo, ar jie visi, ar kuris gal liko pelkėse. Ilgai jie savo kompanią skaitė, bet negalėjo susitarti: vieni tvirtino, kad jie čia visi, o kiti, kurie savęs nepriskaitydavo, ginčijosi, kad vieno truksta. Tada tautos vadas liepė kiekvienam žemaičiui padėti prieš po gerą gabalą minkšto purvo, išplojo iš jo didelį blyną ir liepė visiems aplinkui sugulti ir sukišti savo nosis. Kai žemaičiai savo vado paliepimą išpildė, tai ant purvo buvo atsispausdinusios netik jų nosys, bet ir veidai. Tada jie savo atvaizdus suskaitė ir įsitikino, kad jie čia buvo visi. Už šitokią išmintį jie savo vadą apvainikavo "didžiuoju kunigaikščiu," nes išmoko atvaizdus daryti. Ir ištiesų, tėve, tai yra daug geresnis išradimas, negu "Darbininko."

—Ar tai tu nori, Maike, kad ir aš šitaip savo vyčių pikčerius daryčiaus?

—O kodėl ne!

—Žinai, Maike, jeigu policijos nebijočiau, tai aš tau su šoble taip ir žiebčiau...

—Na, tai lik sveikas, tėve, jeigu jau taip pyksti.

Franco skelbia diktaturą.

Ispanijos fašistų vadas gen. Franco paskelbė, kad jei tik jis nugalės respublikos valdžią, tai tuojaus visoj Ispanijoj įves tokią tvarką, kaip Italijoj ir Vokietijoj.

Clevelandiškis Kongreso Komitetas Pradės Veikti.

Nutarė suruošti diskusijas ir pakviesti Kongreso šmeižikus kad pasiaiškintų.

Amerikos Lietuvių Kongreso komitetas, sykiu su žymesniais veikėjais ir su pritarimu daugelio draugijų, kurios susideda iš šimtų narių pasiryžo darbuotis, kad kuodaugiausia galima butų padėti savo broliams atsteigti demokratinę tvarką Lietuvoje, nes dabartinis rėžimas tenai pasidarė jau nebepakenčiamas.

Taigi, tam darbui aptarti ir sudaryti tam tikrus planus, buvo sušauktas posėdis 3 rugpiučio dieną. Šiame susirinkime buvo patiekta keliatas nurodymų, kaip pagalbą teikti musų broliams Lietuvoje ir kaip įtraukti visuomenę į tą darbą. Nors mes žinome, kad Amerikiečių didžiuma tam darbui pritaria, nes nepatenkinta dabartine Lietuvos padėtimi, tačiau yra ir tokių, kurie susilaiko nuo viešo veikimo, susilaiko nuo teikimo moralės ar finansinės pagelbos. Taigi šiame susirinkime ir buvo kalbėta, kaip tuos žmones įtraukti į laisvės kovotojų eiles.

Taipgi buvo kalbėta, kad reikia šaukti platų suvažiavima Clevelando ir apylinkės lietuvių, kongreso pavidale. Tame suvažiavime sujungti visas spėkas ir išnešti protestą prieš Antaną Smetoną ir jo šalininkus, kurie neteisėtai pasiėmė valdyti Lietuvą ir šaudo jos žmones. Po ilgu svarstymų nutarta paimti Lietuvių salę (dieną pranešiu vėliau) ir surengti viešas diskusijas Lietuvos klausimu ir nušviestis publikai visus nešvarius tautininkų darbus. Mes matome iš tautininkų spaudos, kad Kongreso rengėjams ir simpatizatoriams yra daroma daug nepamatuotų užmetimų. Kongreso dalyviai vadinami visokiais vardais. Parašytom rezoliucijom siuloma vietas, kur jas padėti. Trumpai sakant, varoma šlykšti šmeižtų kampanija prieš 71,000 organizuotų lietuvių. Tuo tarpu gi mes tautininkų kermošiaus visai neliečiame, kuris įvyko tuo pačiu laiku. Taigi ir likos nutarta: pakviesti tie visi asmenys, kurie mano, kad mes norime Lietuvos kraštą "pražudyti," kad jie mums prirodytų, kur ir kuo mes nusidėjom lietuvybei, gindami Lietuvos žmonių laisvę. Tegul jie pasako, ar jie pritaria Smetonos diktaturai ir biednuomenės slėgimui? Mes gi pasistengsime jiems atsakyti į jų klausimus. O jeigu tie šmeižikai atsisakys stoti į diskusijas su mumis, tai tada mes pareikalausime, kad jie savo liežuvius suvaldytų.

Jonas Jarus.

ROCKEFELLERIS.

Šiomis dienomis Rockefelleriui sukako jau 97 metai. Jis tikisi gyvensiąs iki 100.

Žmogus VIETOJ M. GORKIO NEKROLOGO

Mirė genialus rašytojas. Pasitraukė iš gyvenimo didelis žmogus, vienas tų, kuriuos ligi šiol retai ir šykščiai gimdydavo žemė.

Pilnutinio M. Gorkio, kaip rašytojo ir žmogaus, veiklos įvertinimo ligi šiol mes dar neturime ir negreit tesusilauksime. Tam reikia ilgo paruošiamojo darbo ir subrendimo, kad visu ryškumu pamatytumėm, ką nauio davė literaturai M. Gorkis, kaip genialiai jis numatė gimimą naujo žmogaus kenčiančios ir kovojančios darbininkijos masėse, kurių meile ir pažinimu yra persunkti visi M. Gorkio kuriniai. Visa M. Gorkio kuryba, pradedant pirmaisiais apsakymėliais ir baigiant paskutiniojo meto pjesėmis bei didžiulės epopėjos "Klimo Samgino gyvenimas" klasiškais puslapiais, yra pilna giliausio humanizmo.

Įžymus rusų literaturos kritikas Černiševskis rašė savo dienraštyje: "Ką nors didaus gali padaryti tik toks žmogus, kuris suteiktų garbės žmonijai net ir tada, jeigu jis niekuo nepasižymėtų istorijoj ir nevaidintų jokio svarbaus vaidmens visuomeniniame ar idėjiniame gyvenime, o butų visiškai nežinomas kur nors užkampyje."

M. Gorkis pasižymėjo menininko genialumu. Tačiau pagrindinis jo, kaip rašytojo, pajėgumas gludi kur kitur. Labai mažai galima rasti istorijoj žmonių, kurių gyvenimas suteiktų žmoniai tokios garbės, kaip M. Gorkio gyvenimas. Jau nuo pat jaunystės metų visa M. Gorkio esybė pasižymėjo humaniškumu, tauriai, giliai ir tikrai teisingai suprastu žmoniškumu. Rašytojo Gorkio kuriniai buvo ir tebėra lyg koks varpas, žadinąs miegančius, kviečiąs į kovą prieš gyvenimo neteisėtumus ir niekšybes, į kovą prieš visokius pažeminimus, spaudimus, varžymus, į kovą prieš žmogaus išnaudojimą žmogumi į kovą dėl žmonių laimės, dėl tyro, švaraus ir kilnaus žmoniškumo. Kiekviena M. Gorkio parašyta eilutė kvietė ir kviečia kovoti su kapitalistinės visuomenės sukurtosios sistemos beprasmiškumu, žiauriu kvaišumu, kiauliškumu, — kiekviena eilutė, kiekvienas, rodosi, atsitiktiniausia jo raštų epizodas.

Viename Gorkio apsakyme pauzos metu pasigirsta nežinomos, apsakyme nepasirodančios mergytės riksmas: "Oi, mamute, oi, geroji, oi, nemušk per pilvelį!" Tos vienos eilutės pakanka, kad butų sužadinta karšta neapykanta tai šlykščiai tikrovei, kurioj galimas šitoks vaiko riksmas, kad skaitytojas butų nukreiptas į kovą prieš tą tikrovę. Tačiau toji eilutė galėjo atsirasti raštuose tik tokio rašytojo, kuris kiekvieną žmogiškąją skriaudą jautė kaip savo skriaudą, kuris kiekvieną smugį, trenktą žmogui, juto kaip smugį į savo širdį, kuriam meniškoji kuryba buvo aktingo įsikišimo į gyvenimo tikrovę priemonė keisti tą gyvenimą.

Pats M. Gorkis prisipažino:

"Į klausimą, kodėl aš ėmiau rašyti, — atsakau: todėl, kad mane slėgė "skurdaus gyvenimo pilkuma" ir todėl, kad aš turėjau tiek daug įspudžių, jog "negalėjau nerašyti." Pirmoji priežastis privertė mane pabandyti įnešti į "skurdųjį" gyvenimą tokius "išmislus," tokias "išgalvotas istorijas," kaip "Pasaka apie sakalą ir šliužą," "Legenda apie degančią širdį," "Audronaša" ("Burevestnik"), o antrosios priežasties poveiky aš pradėjau rašyti "realistiškus" apsakymus: "Dvidešimts šeši ir viena," "Orlovų pora," "Pramuštgalvis" ("Ozornik.")."

M. Gorkis rašė, kad negalėjo nerašyti apie tai, ką matė, kad negalėjo ne pavartoti to galingo ginklo, kuri jis turėjo savo rankose. Ir jis matė tai, ko nematė daugelis maždaug panašiose sąlygose gyvenančių žmonių, nes jis kiekvieną savo gyvenimo momentą jautėsi esąs dalis visos žmonijos.

M. Gorkio biografijoje yra viena detalė, į kurią ligi šiol mažai tebuvo atkreiptas dėmesys, nors ji labai ryškiai charakterizuoja tą didžiulį žmogų, kurio viena pagrindinių ypatybių buvo tai, kad jis niekada nežaidė su idėjomis, kad jis niekada neturėjo palinkimo, kurį pats su jam taip pobudingu vaizdingumu apibrėžė kaip "palinkimą impotentiška mintimi grabalioti didžiąsias buities paslaptis." Jo biografas I. Gruzdevas pasakoja, kad vieną kartą jaunas M. Gorkis pateko į inteligentų kompaniją, kurioj buvo aptariama sollipsizmo teorija. Po vieno tokių pokalbių, išėjęs gatvėn ir rimtai patikėjęs tos teorijos teigimams, M. Gorkis apalpo. Mintis, kad jis ne dalis didžiulės, kenčiančios ir kovojančios žmonijos, o kažkoks "savarankiškas subjektas," mintis, tokia viliojanti daugumui, M. Gorkiui pasirodė nepakeliama. Šitame ivyky nesąmoningai pasireiškė tas didžiulis M. Gorkio pasitikėjimas žmonijoj gludinčiomis pajėgomis, ta jo gili meilė dirbantiems, pažemintiems, dažnai priverstiems ligi apstulbimo ir vis dėlto turintiems savyje neišsemiamus žmoniškumo šaltinius žmonėms, kurių gyvenimą daugiausia ir vaizduoja savo kuriniuose M. Gorkis. Šitas pasitikėjimas, šita dirbančiosios ir vargstančiosios žmonijos meilė ir sudarė M. Gorkio raštų atviro ir griežto realizmo pagrindą, kuris leido jam vaizduoti jo taip mylimus žmones be jokių pagražinimų, tokius, kokie jie buvo iš tikrųjų; tokius, kokius juos darė negailestinga viešpataujančių klasių eksploatacija. Toji meilė ir pasitikėjimas, o ne kas kita, įgalino M. Gorkį rodyti savo raštuose ir tų žmonių grubumą, ir apsileidimą, ir tamsumą ir drauge atskleidė po to grubumo priedanga gludinčius didžiulius jautrumo, draugiškumo, didvyriškumo išteklius, kuriuos reikia tik pažadinti ir iškelti viešumon. Ir čia mes vėl susiduriam su M. Gorkiu—žmogumi, nes tokiam rašytojiškam realizmui reikalingas didžiulis žmoniškumas.

Tačiau Gorkis, drąsiai ir atvirai atvaizduodamas darbo žmogaus tikrąsias opas, jo ydas bei trukumus, sukurtus jame priespaudos ir vergijos, rodė taip pat ir kelią išsivaduoti iš tų ydų, rodė vienintelį išsivadavimą esant tik kovoj prieš eksploatatorius, kurios procese užsimezga nauji žmoniškumo santykiai ir gimsta nauji giliai žmoniški jausmai. Ir jis užtat griežtai ir nenuilstamai, nesigailėdamas net artimiausiųjų, savo draugų, puolė bet kokias pastangas pridengti, "apeiti" šias ydas, kaip žmogui amžinai artimas ir pobudingas, kaip amžinai viešpataujančius "tamsiuosius instinktus." Pakanka tik prisiminti, kaip jis dėl tos priežasties nutraukė draugiškumo santykius su rašytoju L. Andriejavu ir kaip po keliatos metų, atsakydamas į L. Andriejevo užklausimą, pats paaiškino to santykių nutraukimo priežastį:

"O kodėl taip atsitiko?—atsakau: pirmoji priežastis —"Tamsa." Užpykau aš ant tavęs dėl jos, nes šiuo savo darbu tu pavogei iš skurdžios rusų visuomenės išmaldą, duotą jai likimo. Dalykas įvyko tikrumoje ne taip, kaip tu papasakojai, o —padoriau, žmoniškiau ir reikšmingiau. Mergaitė pasirodė stovinti aukščiau žmogaus, kuris paliovė buvęs revoliucionierius ir bijojo apie tai pasakyti ir sau pačiam ir žmonėms. Buvo —šventė, buvo žmogaus pergalė prieš gyvulį, o tu suvaidinai anarchizmą ir privertei gyvulišką, tamsųjį pradą švęsti laimėjimą prieš žmoniškumą."

Matydamas ir rodydamas žaizdas ir ydas žmonijos, kapitalizmo suvarytos į didelį tamsų užkampį, didelės epochos didelis žmogus —Maksimas Gorkis netikėjo, kad "gyvuliškas, tamsus pradas" galėtų amžinai viešpatauti virš žmoniškumo, ir taip tikėdamas jis buvo teisus. Tas jame sukoncentruotas žmoniškumas, tas jo taurus ir gilus kilniaširdiškumas, ta jo pagarba ir meilė žmogui buvo bruožai visos darbo žmonijos, bruožai vis labiau išsiveržią viešumon pro storą sluoksnį įvairių prietarų, sukurtų viešpataujančios klasės. M. Goskis koncentravo savyje tuos bruožus. Ir tai kaip tik suteikė jam tokią nepaprastą, tokią į nieką nepanašią, tokią neapsakomai taurią, neapsakomai kilnią ir meilią moralinę išvaizdą, kuri dažnai įgalindavo jį savo asmens moraliniu patrauklumu priversti tikėti į proletarijato kovos ir siekimų teisingumą net svyruojančius, bet švarius ir sąžiningus buržuazinės visuomenės žmones.

M. Gorkio pajėgumas buvo tame, kad Gorkis—žmogus yra neatskiriamas nuo Gorkio—rašytojo, kad kiekvienas jo žodis buvo veiksmas, kiekvienas žodis kilo iš veiksmo ir buvo diktuojamas veiksmo.

Ryškiausias to pavyzdys gali buti jo atsakymas "Išvedimas" ("Vyvod"). Tai —tiesiog sukrečiąs skaitytoją, savo baisiu reališkumu apsakymas apie žiaurų ir gyvulišką kankinimą moters, sulaužiusios vedybinę ištikimybę. Apsakyme vaizduojama, kaip pusnuogė moteris varoma pririšta šalia arklio per visą kaimą, jos vyras sėdi ratuose ir bačagu plaka ją, o visas kaimas eina iš paskos ir tyčiojasi, kolioja ir kuo papuola svaido, muša "ištvirkėlę." Tik daugeliui metų praslinkus po šio apsakymo parašymo, jau po revoliucijos, paaiškėjo, kad iš daugelio panašių, bet greit užmirštų atsitikimų apsakyme aprašytasis kaimas atsiminė tą įvykį su visais vardais, atsiminė to įvykio datą ir visas jo smulkmenas. Ir atsiminė todėl, kad tai buvo vienintelis įvykis, kai kankinamą moterį nuo sužvėrėjusios, senoviškų prietarų kvaituliu apsvaigusios minios puolė ginti praeivis žmogus. Tas praeivis žmogus buvo Maksimas Gorkis. Negalėdamas pakelti vaizdo, kaip kankinamas ir spiaudomas žmogus, jis puolė pridengti jį bent savo kunu. Ir buvo skaudžiai, ligi mirties įsiutusios minios primuštas. To paties jausmo vedamas vėliau jis parašė šį apsakymą, nei žodžiu jame nepaminėdamas savo žygio.

Visada M. Gorkis puldavo į kovą prieš pasaulyje vyriaujančią nedorybę, puldavo ir savo plunksna, ir nuogu tvirtu kumščiu, ir savo galingu balsu. Toks buvo M. Gorkio ryšys su gyvenimo tikrove. Ir visiškai naturalu, kad šitoks jo ryšys su gyvenimo tikrove tuo pačiu buvo ir tvirtas, nenutraukiamas ryšys ir su proletarijatu, su proletarijato kovotojais ir vadais.

Proletarijatas davė iš savo tarpo didelį žmogų, kilnų žmogaus ir žmoniškumo gynėją, sėjusi neapykantą prieš žiaurius spaudėjus, ugdžiusį piktą panieką pasyviems gyvenime viešpataujančios neteisybės stebėtojams, skelbusį ugningą meilę prislėgtiems ir eksploatuojamiems t i k r o j o žmogiškumo nešėjams—viso pasaulio darbo masėms.

Vieną savo publicistinių straipsnių M. Gorkis baigė citata iš K. Markso veikalo "Vokiškoji ideologija." — "Aukščiausia butybė žmogui — pats žmogus, taigi: reikia panaikinti visus tokius santykius, visas tas sąlygas, kuriose žmogus yra pažeminta, pavergta, paniekinta butybė."

Šitie K. Markso žodžiai buvo pagrindinis didžiojo proletarijato rašytojo ir kurybos ir gyvenimo turinys. Visą savo gyvenimą, visą savo kurybą, visas savo jėgas jis atidavė veikimui, siekiančiam panaikinti "visus tokius santykius, visas tas sąlygas, kuriose žmogus yra pažemintas." Pradėjęs savo gyvenimą ir savo kurybą Rusijos darbininkijos sąjudžio aušroje, perėjęs drauge su darbininkais visus sunkiausius ir pavojingiausius kovos su carizmu ir kapitalizmu etapus, buvęs vienas to sąjudžio skatintojų, ikvėpėjų ir vadų, M. Gorkis turėjo laimės išvysti savo siekimų ir idealų realizavimąsi, dėl kurių pilnutinio įgyvendinimo jis nepaliovė kovojęs ir veikęs ligi paskutinės savo vaisingo gyvenimo valandėlės.

M. Gorkis mirė. Tačiau nemirs ne tik jo kuriniai. Ilgai dar bus gyvas ir taurios uždegančios didingos jo asmenybės atsiminimas, kuris gyvu pavyzdžiu visame pasaulyje skatins socialinės teisybės ir tikrojo žmoniškumo idealų siekėjus ryžtingesniam veikimui.

E. U. J. R.
("Kultura.")

ZARASUOSE NUBAUSTI ŽYDO UŽMUŠĖJAI.

Panevėžio apygardos teismas išvažiuojamoj sesijoj Zarasuose nagrinėjo Gulbinsko Finogento ir Černovo Javlampijaus bylą, kurioje jie buvo kaltinami tuo, kad 1935 metų rugpiučio 15 Gražutės miške, prie Kamariškių kaimo, kirvio smugiais užmušė Samulą Mudiarovą tikslu apiplėšti, pagrobė 31 litą ir aprėdalus.

Teismas Gulbinską ir Černovą nubaudė po 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Įvairios Žinios.

Pietų Kinija Vis Dar Nepasiduoda.

Paskutinėmis dienomis žinios sakė, kad Pietų Kinijos valdžia susmukusi ir jos iki šiol laikyta teritorija jau prijungta prie centralinės valdžios, kuriai vadovauja gen. Čiang Kai-šekas. Bet šią sąvaitę telegramos skelbia, kad ginkluoti kiniečių buriai Pietų Kinijoj vis dar kovoja už Pietų Kinijos nepriklausomybę. Pietų Kinijoj buvo susidariusi revoliucinė valdžia, tuo tarpu kai centralinė nacionalistų valdžia yra reakcinė ir pataikauja japonų imperialistams. Pereitą nedėldienį 3,000 ginkluotų piliečių Kwangsi provincijoj susirėmė su centralinės valdžios kariuomene ir mušėsi 7 valandas. Čiang Kai-šekas sako, kad jo pulkai pietiečius nugalėję. Bet šis mušis da ne paskutinis. Sako, kad į Kwangsi provinciją atvažiavęs kiniečių revoliucionierių vadas Čhen organizuoti opoziciją Nankino nacionalistų valdžiai.

Etiopai Norėjo Atsiimti Addis Ababą.

Pereitą sąvaitę etiopai mėgino atsiimti iš italų savo sostinę Addis Ababą. Miestas buvo užpultas iš vakarų pusės, kur randasi Amerikos atstovybė. Užpuolikai tikėjosi, kad miesto gyventojai stos su jais ir ims piauti italus. Bet gyventojai sėdėjo ramiai, bijodamiesi keršto iš italų pusės. Mušis tęsėsi 3 valandas, ir italai užpuolikus atrėmė. Fašistiška spauda Italijoj skelbia, kad tai buvęs "banditų užpuolimas," bet tuo pačiu laiku ji savo melą išduoda, nes giriasi, kad šitame mušy kritęs vienas etiopų generolas ir šimtai kareivių. Taigi aišku, kad čia buvo ne "banditai," bet organizuota armija.

Francuzų žinios iš Džibuti kelios dienos atgal sakė, kad etiopų buriai atsiėmę iš italų Dessye miestą, ir kad kovoje čia buvo užmušta 100 italų, tačiau italai šitą žinią užginčija. Sako, Dessye tebėsanti da jų rankose.

DĖL SAUSROS PABRANGO FARMŲ PRODUKTAI.

Dėl to, kad nekuriose Amerikos valstijose saulė išdegino laukus, maisto spekuliantai kelia kainas ir vis aiškina per spaudą, kad tai esą dėl sausros. Javai jau pasiekė karo laikų kainos. Pabrango taip pat sviestas, kiaušiniai, bulvės, suris, taukai ir kiti valgomieji daiktai.

KASYKLOJ UŽTROŠKO 9 ANGLIAKASIAI.

Duquoin, Ill.—Pereitą subatą netoli nuo čia įvyko nelaimė anglių kasykloj. Nuo elektros vielų kilo gaisras ir kasykloj prisirinko nuodingų dujų, kuriomis užtroško 3 angliakasiai. Juos gelbėdami užtroško šeši kiti, taip kad iš viso žuvo 9 žmonės. Buvo da 12 mainerių apalpusių, bet tuos pavyko atgaivinti.

ŠIAULIUOSE PASIKORĖ JAUNAS VAIKINAS.

Šiauliuose anądien pasikorė 18 metų amžiaus vaikinas Rudolfas Butkus. Jis buvęs truputį pakrikęs, paskutiniuoju laiku netekęs darbo ir dėlto labai sielojęsis. Dvejetą dienų prieš tai jis mėgino nusižudyti po traukiniu, tačiau mašinistas laiku pastebėjo ir traukinį sustabdė.

Kapitalistų Pelnai Auga.

Kapitalistų spauda džiaugiasi, kad nežiurint vasaros sezono, biznis šįmet kįla. Vasaros laiku paprastai pramonė aptingsta, bet šįmet to nesą. Pramonės veiklumo indeksai rodo, kad šią sąvaitę biznis pasiekė aukščiausio laipsnio per 6 metus. Jeigu priimti, kad normalaus biznio pagrindas yra 100 punktų, tai dabar gamyba yra pasiekusi jau 93 punktų su viršum. Vadinasi, arti normalumo. Pernai šiuo laiku šios šalies biznis siekė tik 74 punktų.

Kįlant bizniui, kįla ir kapitalistų pelnai. Skelbiamos korporacijų atskaitos rodo, kad joms milionai plaukia. O bedarbių armija tuo tarpu neturi iš ko gyventi. Ar tai neparodo, kad kapitalistinė santvarka jau atgyvenusi savo dienas? Ji apžiojo pramonę, pastatė prie darbo mašinas, o darbininkų šeimynos tegul sau žinosi. Ilgai negalės taip buti. Pramonė turės but socializuota.

CHICAGOJ SUNAIKINTA 200 ŠUNŲ.

Paskutiniais laikais Chicagoje priviso daug pasiutusių šunų, kurie apriejo nemaža žmonių. Per vieną tik 25 liepos dieną buvo aprieta 71 asmuo. Trys sukandžioti asmenys nuo pasiutimo ligos jau mirė. Taigi anądien buvo įtaisyta "ablava" ant palaidų šunų. Buvo sugaudyta jų keli šimtai ir 200 nunuodyta dujomis. Visi buvo sugrusti į vieną aklinai uždaromą kambarį ir kambarys prileistas nuodingų gazų.

SAULĖ VĖL SVILINA VIDURINIUS VAKARUS.

Nukentėjusias nuo sausros viduriniu vakarų valstijas saulė vėl pradėjo spirginti. Kornų ruožas bus be kornų. Tai reiškia stoką gyvuliams mitalo ir brangesnę mėsą. Illinojuje lietaus nebuvo per 42 dienas, o saulė degino kaip ugnis. Tik dabar tenai kilo audra nuo ežerų ir šiaurinę valstijos dalį lietus kiek suvilgė. Bet Kansas, Nebraska, Missouri, Indiana ir Iowa išdžiuvusios, net braška. Jau 52,000 farmerių apleido sunaikintas savo farmas ir dirba prie WPA viešųjų darbų.

MIRĖ RYKLIO SUŽEISTAS VAIKAS.

Pereitą sąvaitę Dorchesteryje mirė Joseph C. Troy, 16 metų jaunuolis, kurį juroj besimaudant buvo pagriebęs ryklys (shark). Vaikas buvo taip sužeistas, kad negalėjo pasveikti. Kiek vėliau vienas ryklys buvo sugautas ir užmuštas Rhode Islando pakrašty. Tas jurių vilkas buvo 12 pėdų ilgio. Manoma, kad tai galėjo but tas pats sutvėrimas, kuris mirtinai sužeidė minėtąjį vaiką. Bet gali but ir kitas, nes kelios dienos atgal vienas ryklys buvo užpuolęs žvėjų valtį ties New Bedfordu.

Parsiduoda Gera Farma.

Žemė lygi, be kalnų, su dideliu upeliu, pačiam miestely, arti dirbtuvės, mokyklos ir bažnyčios; viskas arti. Labai paranku su šeimyna. Gyvent galima iš pieno. 46 akeriai žemės, 35 dirbamos ir 11 pušyno, 10 nelžiamų karvių, bulius ir kitos augrinamos; yra žąsų ir turkių, vištų, ciaulių, 2 gražus arkliai ir visokie prie farmos įrankiai ir mašinos. 8 kuimų namas su elektra ir miesto vandeniu, didelė barnė su sklepu ir elektra ir vandeniu; 2 seilai kornam rudėt, jaunas sodnas, daug vaisingų medžių. Geras pirkinys kurie nori gražios ukės. Priežastis pardavimo—naža šeimyna. Kreipkitės pas (33)

V. KAVALIAUSKAS,
Nashua Street, Shirley, Mass.

Šlykšti Propaganda.

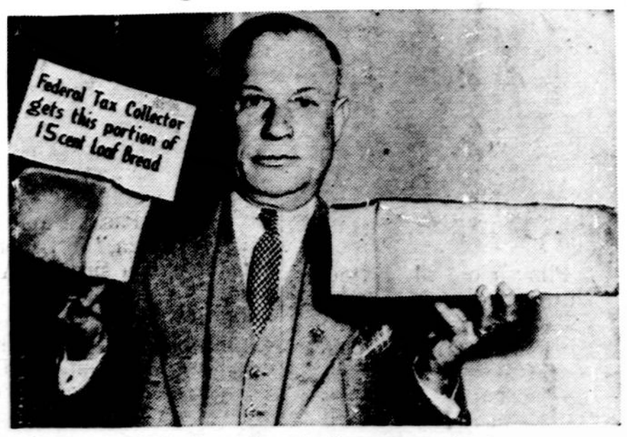

Šitas storkaklis buržujus, kuris atstovauja duonos trustą, rodo perpiautą duonos kepalą, kaltindamas Roosevelto valdžią, kad nuo kiekvieno kepalo ji pasiima trumpesnį galą bedarbiams maitinti. Pats nutukęs kaip bulius, šitas plutokratas nenorėtų bedarbiams ir sausos duonos duoti.

IŠ PLATAUS PASAULIO TRUMPAI.

NORVEGIJA.

Trockiui gręsia ištrėmimas.— Trockiui buvo leista apsigyventi Norvegijoj ta sąlyga, kad jis tenai nesikiš į politiką. Dabar gi Norvegijos valdžiai buvo pristatytas laiškas, kuris rodo, kad Trockis nepildo duoto pasižadėjimo. Tą laišką iš Trockio pavogęs vienas norvegų fašistas. Valdžia žada šį dalyką ištirti. Jeigu pasirodys, kad Trockis ištikrųjų užsiima politika, jis bus ištremtas. Bet savo keliu valdžia žada nubausti ir tą fašistą, kuris sakosi tą laišką iš Trockio pavogęs. Vokietijoj fašistai gali savo oponentų laiškus vogti, pasakė prokuroras, bet Norvegija negali tokiems metodams pritarti.

SOVIETŲ RUSIJA.

$2,400,000 Ispanijos valdžiai. — Į kelias dienas Sovietų Rusijos darbininkai sudėjo $2,400,000 aukų Ispanijos valdžiai paremti. Darbininkai aukavo po pusę procento mėnesinių savo algų. Nors Sovietų valdžia pati Ispanijos darbininkam paramos neteikia, tačiau valdžios bankas tuos pinigus priėmė ir tuojaus telegrafu persiuntė Ispanijos ministeriui pirmininkui.

ANGLIJA.

Žuvo 57 angliakasiai. — Netoli nuo Barnsley, Yorko apskrity, pereitą sąvaitę įvyko smarkus sprogimas anglių kasykloj, palaidodamas 57 mainerius. Vieni jų buvo užmušti sprogimo smarkumu, o kiti užtroško nuodingomis dujomis, kurių atsirado po ekspliozijos.

OLANDIJA.

Karalienė pasitraukė nuo sosto. — Londono "Daily Herald" išspausdino žinią, kad Olandijos karalienė Vilhelmina nutarusi pasitraukti nuo sosto ir užleisti jį savo dukteriai Julianai, kuomet ši ištekės už švedų kunigaikščio Karolio.

SUOMIJA.

Lietuvių ekskursija. — Suomijos sostinėn Helsingforsan atvyko iš Lietuvos 24 žmonių ekskursija Suomijos žmonių ir gamtos pasižiurėti. Ji žadėjo užtrukti 10 dienų ir apvažiuoti visą kraštą.

ETIOPIJA.

Karas prieš italus plečiasi.—Paskutinėmis dienomis labai pagyvėjo etiopų atakos prieš italus. Užpuolimai daromi nedideliais burtais, bet kadangi jie visai netikėti, tai pridaro daug italams nuostolių. Tam partizanų karui vadovauja "ras" Kasa. Sakoma, kad ir buvęs karalius Haile Selassie jau pasiryžęs grįžti atgal Etiopijon.

LENKIJA.

Laukiama didelių permainų. — Lenkijos spauda rašo, kad tenai ruošiamasi stambioms politinėms permainoms. Busianti perorganizuota visa vyriausybė. Ministeriu pirmininku numatomas Poniatovskis, buvęs Lenkijos liaudininkas (ludowiec) ir iki šiol su jais santikių nenutraukęs. Jisai stoja už dvarų išdalinimą bežemiams. Sakoma, kad liaudininkų vadas Witos busiąs amnestuotas ir grįšiąs Lenkijon iš ištrėmimo. Taigi išrodo, kad Lenkija krypsta į kairę. Tai turbut dėl to, kad nuraminus augantį žmonių bruzdėjimą.

DARBŲ LIETUVOJE NĖRA.

Tautininkų laikraščiai nesenai paskelbė, kad Lietuvoje ukininkams truksta darbininkų. Bet pasirodo, kad tai yra melas. Štai, "Lietuvos Žinių" korespondentas P. Kriukėlis rašo, kad Rokiškio apskrity bedarbiai vaikščioja iš vieno kaimo į kitą darbo jieškodami ir niekur jo negauna. Bedarbiai net už dyką siulosi ukininkams dirbti, kad tik duotų pavalgyti, bet ir ukininkai jų neima, nes jiems jokių darbininkų nereikia.

KOMETA SURADO SAVO VUODEGĄ.

Šiomis dienomis per Jungtines Valstijas perėjo Peltiero kometa, bet jos vuodegos nesimatė. (Kometoms priprasta visuomet turėti ilgą vuodegą.) Iš Peruvijos dabar praneša, kad ta pati kometa tenai pasirodė jau su vuodega.

Duonkepykla ir Nuosavybė Parsiduoda.

Noriu parduot greitai. Biznis vedamas per daug metų. Yra daug lietuvių. Kepame baltas ir Rugienes duonas ir keikus. (2)

FELIX GRIŠKĖNAS
P. O. Box 345, Rumford, Me.

DARBININKAI SUĖMĖ KOMPANIJOS VIRŠININKUS IR LAIMĖJO STREIKĄ.

West Warreno miestely, Massachusetts valstijoj, pora sąvaičių atgal sustreikavo apie 200 audėjų, reikalaudami pripažinti uniją ir dar kai kurių dalykų. Visus kitus reikalavimus kompanija sutiko pripažinti, bet prieš uniją stojo piestu. Negalėdami kitaip su savo ponais susikalbėti, pereitą sąvaitę darbininkai apsupo dirbtuvę, kurioj buvo 13 kompanijos viršininkų, ir pradėjo viską ardyti. Nors ir apsupti, viršininkai spyrėsi per ištisas 8 valandas. Tik pamatę, kad neskaitlinga vietos policija negali darbininkų nuveikti, bosai galų gale pasirašė su streikieriais sutartį, pripažindami uniją ir išpildydami visus kitus reikalavimus. Kapitalistų spauda ugnimis spiaudo iš piktumo, kad "gauja" galėjo pavartoti tokį "smurtą." Jeigu policija butų galėjusi sumušti darbininkus, tai butų buvęs ne "smurtas," bet "law and order."

GREENFIELD, MASS.

Lietuvių šiame mieste gyvena mažai, bet veikiama daug. Visokių parengimų kas sąvaitė. Yra keliatas lietuvių draugijų, taipgi, yra ir SLA. 297 kuopa. Kuopa labai greit auga, pasiliks musų mieste didžiausia draugija. SLA. kuopos organizatorius labai džiaugiasi, kad SLA. valdyba pailgino jubilėjinį vajų iki naujų metų, tai bus galima daug nuveikti.

Rugpiučio 9 dieną kuopa laikė pikniką Franklin County Parke, didžiausiame parke šioje apylinkėje. Parengimas pavyko.

"Keleivio" Rep.

BANDITAS IŠLUPO $9,500.

Fall River, Mass. — Ginkluotas banditas čia užpuolė marškinių dirbtuvės ofisą, privertė merginą atidaryti seifą, pagrobė iš tenai $9,500, kurie buvo iš banko atvežti darbininkų algoms, ir pabėgo.

Parduodu arba Mainau

3 šeimynų naujai įrengtą stubą su jarduku, dvieji piazai, netoli nuo karų ir Bostono, tyras oras, apielinkė ordvi. Taip pat ir geležinių daiktų štorą So. Bostone parduodu. Atsišaukit arba atvažiuokit pažiurėt.

MRS. E. ZALDOKAS (4)
22 Stellman Rd., Roslindale, Mass.
Tel. SOUth Boston 0686.

Telefonas: Yark 3165
DAKTARAS
A. L. Graičunas
Physician and Surgeon
Valandos: 8 iki 11 ryto,
6 iki 9 po pietų.
3310 SO. HALSTED STREET,
CHICAGO, ILL.

Dėl didelių kaitrų, Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje dega miškai. Vienoj tik Wisconsino valstijoj siaučia 150 atskirų gaisrų.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo moters ir dukrelės ROSĖS TENANIS, dukrelės Janės.

(Čia jų paveikslas.)

Liepos 4 d. ji išvažiavo iš namų ir pasiėmė dukrelę niekam nieko nepasakius. Aš žinau, kad ją kas nors įmokino taip padaryt. Mano buvo klaida, bet tą reikia pamiršt. Atsišauk Rožinke kur esi, arba sugrįšk ir vėl gyvensime kuogeriausiai. Jus paklausėte visokių kalbų, tas sudarė blogumus. Aš viską pamirštu, grįžkie atgal ir gyvensime gražiuoju. Dukrele, Janyte, parašyk laiškelį savo tėveliui kur tu esi. Kurie žinote kur mano moteris gyvena su dukrele, prašau parašykite jos tikrą adresą. Už teisingą pranešimą gerai atlyginsiu.

MICHAEL TENANIS, (6
82 Town Hill ave., Danbury, Conn.

Pajieškau dėdės Juozo Sereikos, Panevėžio apskričio, Ramygalos parapijos, Giralės gyventojos. Seniau gyveno Luzerne, Pennsylvanijoj, dabar buk gyvena Philadelphijoj. Prašau atsišaukti, kurie žinot kur jis randasi, malonėkite priduot jo adresą, busiu dėkingas. (5)

Antanas Barauskas
229 — 5th street, Cliffside, N. J.

Pajieškau pražuvusio mano brolio JUOZAPO MATUKO, iš Lietuvos paeina Varnelių kaimo, Pandėlio parapijos. Persiskyrėva 20 metų atgal ir nuo to laiko nežinau kur jis randasi. Prašau jį patį atsišaukti, kurie žinot kur jis randasi, malonėkit pranešti jo adresą, busiu dideliai dėkingas. Ignasius Matukas (5)
R. 3, Box 69, Tomah, Wis.

Pajieškau JONO KAZLAUSKO giminių, ypač sesers. Jo motina paeina iš Suvalkų, kiek man žinoma, tėvai yra mirę, tiktai sesuo gyvena. Jis mirė apie metai laiko, jis gimė So. Bostone ir yra buvęs Amerikos kareivis. Yra labai svarbus reikalas. Kas žinote jos adresą, malonėkite pranešti. (4)

Mrs. A. Lučiauskas
311 N. Marshall st., Philadelphia,Pa.

Pajieškau dėdės TAMOŠIAUS KAVALIAUSKO, Kalnynų kaimo, Gudelių parapijos; gyveno Minersville, Pa. Prašau atsišaukti, kurie žinote kur jis randasi malonėkite prisiųsti jo adresą. Ona Tamulyniutė, po vyru Balsis, iš Balbieriškio. (3
Mrs. Anna Balsis, 25 Sullivan st.,
Toronto, Ont., Canada.

MIRĖ SANDARIEČIŲ VEIKĖJAS PETRAS BAUMILA.

Pereitą subatą Lewrence staiga mirtimi mirė Petras Baumila, apie 50 metų amžiaus vyras. Mirties priežastis buvo širdies sustojimas. Velionis prigulėjo prie rimtesnių sandariečių ir šioje apylinkėje buvo gerai žinomas jų veikėjas.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau merginos arba našlės dėl apsivedimo, nuo 30 iki 42 metų; jokio turto nereikalauju bo aš turiu gerą darbą ir pinigų. Įdėkite savo paveikslą su pirmu laišku. (3)

Jos Urbon
721 Mt. Elliott ave., Detroit, Mich.

Išsirendavoja 3 Ruimai

$15 į mėnesį ir vienas ruimas su visu įrengimu, $2 už sąvaitę ir valgį pagaminu. (5)

GETRUDA TURSKY
205 Linden ave., Jersey City, N. J.

Reikalingas Darbininkas

ANT UKĖS. Tarpe 20 ir 40 metų, kuris nevartoja svaiginančių gėrimų. Darbas daugiausia prie vištų. Geram darbininkui gera vieta dirbti, darbas ant visados. Darbininkas, kuris atsišaukė į musų skelbimą "Keleivyje," jau išdirbo pas mus penkis metus, dabar jau reikia antro. Kuris nėra išdirbęs nors metus ant vienos vietos lai neatsišaukia. Užmokestis 30 dolerių mėnesį. (4)

JOHN STEVENSON
298 High st., Randolph, Mass.

Reikalingas Darbininkas

ANT FARMOS, 40—50 metų amžiaus, pavienis, mokantis visus ukio darbus ir melžti karves; pageidautina, jei mokėtų ir automobiliu važiuot. Tokiam darbininkui gera mokestis ir darbas pastovus; atsiliepkit greitai.

MRS. M. SUSLA (3
R. F. D. 4, MONTROSE, PA.

Parsiduoda Vištų Farmos.

Galima pirkti su visai mažu kapitalu pačiame centre vištininkystės Vineland, New Jersey. Tai yra antroji didžiausia Suv. Valst. vieta auginimui vištų ir žmonės čia daro sau poniską pragyvenimą užsiaugindami po kelius tukstančius vištų be jokio vargo. Kiaušinius suima trokas tiesiog iš namų; marketas New Yorke užtikrintas. Rašykite: (7)

M. SUPRUN
P. O. Box 146, Milmay, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI

MAŽA FARMA, 4 akeriai geros žemės, 8 kambarių namas, sklepas, malkinyčia, šulinys prie durų, o antras šulinys daržams, tvartas 35x30, stogai blėkiniai, nauji, prie gero kelio, 5 blokai iki ežero, 2 mylios į miestą. G. M. KANTON (3
R. F. D. 3, Richfield Springs, N. Y.

PARDUODU LIETUVIŠKUS BALANDŽIUS.

Juodgalviai, rudgalviai, geltongalviai ir baltgalviai. Prisiunčiu į visas dalis Suvienytų Valstijų ir į Kanadą.

GEO. BENDORAITIS
520 Wilson St.,
Waterbury, Conn.

AR ROMOS
Popiežius *yra* **Kristaus Vietininkas?**

PARAŠĖ KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškinama laikai ir aplinkybės kada į Pasaulį atėjo Kristus. Pagoniška tų laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nuskriaustoms minioms.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antijochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mažojoj Azijoje. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bučys, Kaune Kunigų Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškino kokių esama valstybėje administracijos formų. Aiškindamas tas formas, jis pridavė didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokiomis formomis, kaip šiandien yra romiškoje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš devinto šimtmečio ir jų darbai.
SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbonas II. Inkvizicija ir popiežių prakeikimai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Francuzijai 1896 m. Filipinų revoliucija ir priežastys, kurios tą revoliuciją iššaukė. Romos bažnyčia Ispanijoj ir Meksikoj.

SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikinčiųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasišventimai ir pareiškimai plačiai žmonijai kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X pardavinėjo indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityt tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susipažint su visa katalikiškos bažnyčios praeitimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienokį ar kitokį supratimą apie tikėjimą arba tikėjimo skaito kaipo žaislą ir tamsinimą plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą veikalą perskaityti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; spauda aiški. **Audimo viršeliais, gražiai sidabriniem raidėm įspaustas knygos vardas, KAINA $2.00.**

Tvirtais popieros viršeliais, kaina $1.25.

Galima gaut pas autorių, sekančiu adresu:
REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON. PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuordyta kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE
253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

PABANDYKITE!
Worcesterio Lietuvių Išdirbystės ALAUS
BROCKERT'S ALE

KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGERTI—PABANDYKIT TIKRO LIETUVIŠKO ALAUS.

TAIPGI, KURIE ŽINO ALAUS GERUMĄ, TĄ GERUMĄ ATRAS BROCKERT'S ELYJE.

BROCKERT BREWING CO., Inc.
TELEFONAS Worcester—5-4334
81 LAFAYETTE ST., WORCESTER, MASS.

BOSTONO APIELINKĖS ALAUS PARDAVĖJAI, KREIPKITĖS
CHARLES WAYSHVILLE, Brockert Ale Distrib.
Telephone: DEDham 1731.

NAUJIENOS IŠ KANADOS

APIE KANADOS LIETUVIŲ KONGRESĄ.

Kanados Lietuvių Kongresas Lietuvos Liaudžiai Ginti įvyko Monrealo mieste 1 rugpiučio ir tęsėsi dvi dieni. Delegatų buvo su viršum 80.

Jungtinių Valstijų Lietuvių Kongreso Vykdomasis Komitetas irgi buvo paskyręs du delegatu—S. Michelsoną iš Bostono ir Siurbą iš New Yorko. Aplinkybės tačiau neleido jiems kongrese dalyvauti, tai už juos nuvažiavo brooklynietis Šolomskas, kuris pasveikino Kanados Lietuvių Kongresą vardu Amerikos Lietuvių Kongreso.

Kanadiečių kongresas ėjo maždaug tokia pat tvarka, kaip ir Amerikos Lietuvių Kongresas Clevelande: įvairiais klausimais buvo skaitomi referatai, iš kurių sekė diskusijos ir paskui buvo priimamos tais klausimais rezoliucijos.

Į prezidijumą buvo išrinkti: V. Raila, M. Gudas, J. Žukauskas, Kovaitė ir Lesevičius.

Buvo visa eilė pasveikinimų. Sveikino kongresą įvairių organizacijų vardu delegatai ir daug sveikinimų buvo prisiųsta laiškais bei telegramomis.

Pirmoj sesijoj referatą skaitė apie Smetonos valdžią Janauskas. Paskui buvo priimta rezoliucija, kuri tą valdžią pasmerkia. Už rezoliuciją balsavo visi, kaip vienas.

Antroj sesijoj buvo daug laiškų ir telegramų su pasveikinimais. Mandatų komisija paskelbė, kad delegatų kongrese vra 81, kurie atstovauja 15 Kanados lietuvių organizacijų su 3,400 narių. Kadangi Kanadoje lietuvių skaitoma nedaugiau, kaip 10,000, tai šiame kongrese buvo atstovaujama daugiau kaip trečdalis visos musų išeivijos šioje šaly. Jungtinių Valstijų Kongreso Vykdomojo Komiteto delegatas atstovavo 71,000 lietuvių.

Sutvarkius mandatus ir išklausius sveikinimus, M. Guoba skaitė referatą tema: "Lietuvos liaudies padėjimas ir musų uždaviniai." Po to buvo diskusijos ir priimta atatinkama rezoliucija.

Trečioj sesijoj K. Kilikevičius skaitė referatą apie tai, kaip Kanados lietuviai gali pagelbėti Lietuvos liaudžiai kovot už laisvę. Pagal jį, Kanadoj yra tarp 8 ir 10 tukstančių lietuvių. ALDLD. esanti tvirčiausia kanadiečiu organizacija; ji turinti 600 narių. Po jos seka Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija, kuri turinti 550 narių. Kitos organizacijos mažesnės. Lietuvos gelbėjimo klausimu priimta atitinkama rezoliucija.

Kengresas pasibaigė 2 rugpiučio po pietų. Posėdžiai buvo Montrealo LDK. Vytauto Kliubo salėj, kurią kliubas davė nemokamai. Į pastovu kongreso komitetą buvo išrinkti 7 nariai, atstovaują įvairias draugijas. Štai ju pavardės: Janauskas, Kilikevičius, Lesevičius, Matulaitytė, Mašnickas, Vilkaitienė ir Šuplevičius.

Vakare buvo koncertas, kur auku kovai už Lietuvos žmoniu laisvę buvo sumesta apie $154.00. Be to, $173.41 aukų kongresui buvo prisiųsta su pasveikinimais.

Kongresas užsibaigė pakilusiu upu. **Delegatas.**

Susiorganizavo korespondentų burelis.

Jau buvau šioje vietoje iš Toronto rašęs, kad pas mus organizuojasi korespondentai palaikyti Kanados skyrių "Keleivyje" ir "Naujienose." Dabar gi galiu pranešti, kad šiomis dienomis įvyko korespondentų ir susirinkimas ir buvo viskas sutvarkyta darbo pradžiai. Toronto žinių skyrius padalintas į 3 dalis, butent: (1) Spaudos apžvalga; (2) Įvairios žinios; (3) Žinutės iš vietos gyvenimo ir veikimo.

Į korespondentų burelį įeina šie asmenys: M. F. Jokubynienė, S. Butkus, J. Jokubynas, A. Butkus, V. Davilis, A. S. Kavoliunas.

Well, Toronto korespondentai jau dirba!

Kanadoj karščiai laipsniškai didėja.

Pažiurėjus į oro biuro rekordus matosi, kad Kanada gali susilaukti didelių karščių ateityje. 1854 metais rugpiučio 24 dieną Toronto mieste buvo užrekorduota 99.2 laipsniai karščio ir nuo to laiko iki 1911 metų jau tokių karščių nebuvo, kurie sumuštų 1854 metų rekardą. Bet nuo 1911 metų temperatura kas metai kįla aukštyn. Pavyzdžiui, 1911 metais aukščiausia temperatura buvo 101 laipsnis; 1916 metais—103 laipsniai; 1918 metais—103.4; gi šių metų 8 liepos turėjom jau 106.5 laipsnių karščio.

Kaip matyt iš šių skaitlinių, tai Kanada gali susilaukti da didesniu karščių.

Praėjusieji karščiai padarė 20 milionų dolerių nuostolių po visą Kanadą. Tai didelis smugis ukininkams ir miestų darbininkams, nes produktų kainos žymiai pakilo, o gal ir daugiau kils. Ukininkams ir darbininkams karščiai atnešė skurdą, o pelnagrobiai džiaugiasi, nes jiems bus galima daugiau pasipelnyti, palaikant produktų aukštas kainas.

Kiek randasi Kanadoje lietuvių?

Šį klausimą aš jau senai nagrinėju ir stengiuos sužinoti tikrą Kanados lietuvių skaičių, bet jokiu budu negalėjau tikrų žinių gauti. Sulyg Kanados gyventojų surašymo 1931 metais, statistika gaunasi tokia: Nova Scotia provincijoj yra 187 lietuviai; New Brunswick, 1; Quebec, 2,343; Ontario, 1,521; Manitoboj, 370; Saskatchewane, 529; Albertoj, 678; British Columbioj, 245; Yukone, 1; Northwest Territorijose, 1. Iš viso susidaro 5,876 lietuviai po visą Kanadą. Bet šitokia statistika nėra teisinga. Mat, surašinėjant Kanados gyventojus 1931 metais, ėjo didelis lietuvių judėjimas iš vietos į vietą, tokiu budu daug jų nepakliuvo į sąrašus ir pasiliko nežinomi. Kad valdžios statistika yra netiksli, tai aiškiai matyt ir iš to, kad nuo 1881 m. iki 1931 m. gyventojų surašinėjimo rekordai lietuvių visai neparodo, o mes gerai žinom, kad tame laikotarpy jau ne mažas skaičius lietuvių gyveno po plačią Kanadą. Vadinasi, valdžios rekordais negalime vaduotis.

Kanados lietuvių skaičius spėjamas tarpe 9,000 ir 10,000, o gal ir daugiau.

A. S. Kavoliunas.

"KELEIVIO" DRAUGAI! Pasiulykite "Keleivį" kiekvienam savo draugui. Tik $2 metams.

WILLOW CREEK, ALTA.

Didelis potvinis.

Musų apylinkėj lietaus nebuvo nuo gegužės mėnesio ir karštis svilino kasdieną. Termometras vidudienį rodė tarp 90 iki 100 laipsnių karščio pavėsy. Apielinkės ukininkų javai išdžiuvo, ir jeigu kurių dar liko, tai išrodo labai prasti.

Willow Creek kaimelis yra didelėj lomoj, 500 pėdų žemiau jurių paviršiaus, ir turi apie 6 mylias ilgio. Pačioje lomoje teka nedidelis upelis, kuris įteka į Red Deer upę. Kaimelis susideda iš 40 gyvenamų namų ir yra viena krautuvė. Visi gyventojai yra angliakasiai.

Liepos mėnesio pabaigoje, vieną vakarą pasirodė juodas rustus debesys. Visi nudžiugo, kad nors kartą aplaistys jų daržus ir laukus. Nors saulė da nebuvo nusileidus, bet visa apielinkė taip aptemo, kad per kelis žingsnius nieko nesimatė. Kilo baisi viesula. Atslinkęs debesis ant Willow Creek kaimelio truko. Mano gyvenime tokio lietaus nebuvau matęs. Lijo tik 10 minučių. Ant mano kiemo ir darže buvo apie 3 pėdas storio ledų ir vanduo nuo kalnų vertėsi neapsakomu smarkumu į upelį, kuriame vanduo kilo stebėtinai kiekvieną minutą. Žmonės sujudo ir pradėjo iš gyvenimų bėgti. Aš išvedžiau šeimą į kalnus ir pradėjau nešt ką sutvėriau iš rubų ir baldų. Bet į 40 minutų mano kiemas jau buvo po vandeniu. Visi gyventojai turėjo palikt namus ir bėgti į kalnus, nes visas kaimelis liko po vandeniu. Kalnuose didžiausi verksmai vaikų ir moterų. Upely pasipylė visokios medžiagos, pasirodė plaukia ir Sanigo namas. Vienos kompanijos nuvertė trečdalį krautuvės, garadžių ir parako sandėlį. Kaimelio gyventojai susiburėm kalnuose į burį, užsikurėm ugnį ir turėjom taip nakvoti. Rytui išaušus upelis jau buvo nusluges į normalę savo vagą ir mes pradėjom grįžti į savo namus.

Nakčia, da potviniui nenuslugus privažiavo policijos, laikraščių reporterių, bet į patį kaimelį įvažiuot negalėjo, turėjo laukt, kol vanduo nuslugo. Kaimelyje baisus vaizdas. Namų sklepai pilni vandens, pamatai apgriauti ar išplauti. Dano grįčia panešta apie 300 pėdų ir užkliuvus už krumų, pusiau įlaužta, vienas galas ant kelio, o kitas griovyje. Kitų namai visai nunešti. Abelnai, visi namai apardyti.

Nuo mano grįčios iki upelio buvo 60 pėdų ir krantas buvo apaugęs krumais, bet po potvinio visas krantas išneštas su visais krumais ir upelis nuo mano kampo grįčios dabar tik apie 3 pėdos, namas bile valandą gali nugriuti.

Sekančią dieną visi kaimelio gyventojai turėjom susirinkimą ir nutarėm visi kaip galint greičiau su savo grįčiom išsikelti į aukštesnes vietas apie pusę mylios toliau ir prašėm tam reikalui valdžios pagelbos.

Bijunas.

WORCESTER, MASS.
Chesney's Canteen
GERIAUSI IŠSIGĖRIMAI IR VALGIAI.
Visokia Degtinė, Likeriai, Vynai ir visokių išdirbysčių ALUS.
VALGIAI ŠVIEŽI ir GEROS RUŠIES.
PATARNAVIMAS GERAS!
Taipgi gaunamas ir "KELEIVIS" pavieniais numeriais.
90 Millbury Street
WORCESTER, MASS.

Trys Poros Dvynukų.

Robertsonų šeimyna yra tikrai nelaiminga. Garnys aplankė ją 3 kartus ir kiekvieną kartą paliko dvynus. Pirma pora gimė 1933 metais, kita 1934 metais, o trečia šįmet. Per 3 metus 6 vaikai!

LIETUVOS PRAEITIES LIUDYTOJAI.

Gražios Lietuvos tamsiosios girios. (Dabar Smetonos valdžios veik visos iškirstos ir išparduotos.—Z.) Dar gražesnės upių bei upelių išvagotos žaliosios pievos ir pilkieji laukai, kuriuose vasarą javai lyg jura banguoja. Po laukus ir pievas čia vienur, čia kitur dunkso kalnai, ir kalneliai, gal but, Mindaugo laikus ir Vytauto galybę matę. Paklauskite senelį, kas yra tie kalnai, puošiantieji lygiuosius Lietuvos laukus? Tai piliakalniai, milžinkapiai, švedukalniai, alkakalniai ir kiti didingosios Lietuvos praeities liudytojai. Šiandien jie tylus ir, tartum, giliai susimąstę žvelgia į banguojančius javų laukus, į baigiančias kirsti girias, džiustančius ežerus ir upelius. Daug kas Lietuvoje per keliatą amžių pasikeitė. Ten, kur žaliosios girios užė, dabar javai geltonuoja, kur neišbrendamos pelkės ir balos tyvuliavo, dabar pievos žaliuoja. Keitėsi Lietuvos žmonės ir gamta. Tik senieji garsios ir garbingos praeities liudytojai stovi ir praeivį į save pirmykščiu grožiu vilioja.

Senieji žmonės apie tuos piliakalnius bei milžinkapius daug įdomių padavimų pasakoja. Sakoma, kad juose guli užburti turtai, esančios nugrimzdusios bažnyčios, pasislėpę kariai, urvuose piktosios dvasios gyvenančios. Nei vieną šiurpas nukrečia, beklausant tų pasakojimų. Senieji žmonės dar pasakoja, kad šitie kalnai yra rankomis supilti. Iš čia kilo ir tų kalnų bendras vardas — piliakalnis, t. y. piltas kalnas.

Žinodami, kad piliakalniai yra surišti su įvairiais padavimais ir Lietuvos praeitimi, žmonės ilgą laiką nedrįso jų pajudinti bei griauti. Piliakalnių vertę musų tautos atgijimo patriarchas d-ras Jonas Basanavičius taip vertina: "Jei Lietuva ligi šiai dienai gyva dar išliko, tuo mes kalti esam stiprybei musų garbingų prosenių bei pražilusiems musų piliakalniams." Kad šitie d-ro Basanavičiaus žodžiai yra labai teisingi, mes tuojau pamatysime.

Senovėje lietuviams teko kovoti su daug už save galingesniais priešininkais. Tuo tikslu lietuviai savo sodybas taisydavo saugiose ir sunkiai priešininkui prieinamose vietose. Tinkamiausios tokioms sodyboms vietos budavo tarp pelkių ir ežerų. Tokiose vietose lietuviai iš medžio, žemės ir akmenų padarydavo tam tikrus pylimus, kuriuos su sausuma sujungdavo takais, vadinamais kulgrindomis. Tos kulgrindos (akmenų grindiniai) budavo vingiuotos ir paslėptos po vandeniu. Ramiu laiku kulgrindų kryptį pažymėdavo gairelėmis, o priešininkui siaučiant tas gaireles ištraukdavo. Tokiu budu, priešininkui budavo sunku ir kėblu prieiti prie lietuvių sodybų. Tai buvo pirmieji ir paprasčiausi senovės piliakalniai.

Ilgainiui, lietuvių kulturai kylant, buvo pradėta sodybas kurti ir lygumose, prie upelių arba prie atskirų kalnelių. Tokį kalnelį pritaikydavo, kad jis butų tinkamas gyventi ir nuo priešininko gintis. Dėl to kalnelio šlaitus nukasdavo kiek galint stačiau, kad priešininkui butų sunkiau į piliekalnį užkopti. Ir dabar dar pasitaiko tokiais stačiais šlaitais piliakalnių, jog be kopečių sunku ant jų užlipti. Aplink piliakalnį apačioje, o dažniausia viršuje, padarydavo iš medžio, žemės, akmens ir molio pylimą. Toks pylimas ir ligi šių laikų yra puikiai išlikęs garsiame Apuolės piliakalnyje. Apačioje aplink piliakalnį budavo iškasamas griovis, kuris dar labiau apsunkindavo priėjimą prie piliakalnio. Jeigu piliakalnis budavo dviejų upių santakoje, tai tas upes sujungdavo kanalu ir tada piliakalnis budavo iš visų pusių vandens apsemtas. Piliakalnio viršuje, pačiame pylimo viduryje, statydavo medinius trobėsius. Piliakalnio galuose kartais budavo supilamos aukštumos, ant kurių statydavo bokštus arba kuorus. Murinius piliakalnius, arba kitaip dar šiandien vadinamus pilis, lietuviai pradėjo statyti tik keturioliktame amžiuje.

Ant piliakalnių pastatytose pylyse arba nuolatos gyvendavo žmonės, arba jie ten tik slėpdavosi, kai priešas puldavo jų sodybas. Taigi, piliakalniai gindavo Lietuvą nuo priešininkų. Vos tik priešininkai į Lietuvą įsiveržadavo, tuojau artimiausiame piliakalnyje suliepsnodavo tam tikslui paruoštas laužas. Ir netrukus laužų liepsnos per šimtus kilometrų skelbdavo, kad tėvynė yra pavojuje. Visoje Lietuvoje, t. y. apylinkėje skardžiai gausdavo trimitai. Jų balsą išgirdę, vyrai balnojo ristus žirgus, kabino nuo sienų šveitrius kardus, sunkius kalavijus ir jojo į pilis priešininko pasitikti. Gi moterys, seniai ir vaikai skubėdavo į pilis, o jei ten netilpdavo, tai bėgdavo į tamsias girias, į neišbrendamas pelkes ir slėpdavosi ten įrengtose vietose. Dar ir šiandien tokios vietos vadinamos "bobų piliakalniais." Tsb.

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJA
WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1936 METAMS.
Jos. Mačiulis — pirmininkas, 906 Prescott St. Waukegan, Ill.
J. Kužinskas — pirm. pagelbininkas, 821 Prescott st., Waukegan, Ill.
Suzana Gabris—nutarimų rašt. 730 McAlister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis—turtų rašt. 720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekunas — kasierius, 726 — 8th St., Waukegan, Ill.
Kasos Globėjai:
Jurgis Petraitis, Z. Gabris.
Knygiai:
K. Dambrauskas, J. Gauranskas.
Maršalkos:
G. Grinius, J. Skripka.
Susirinkimai buna paskutinį nedėldienį kožno mėnesio, 1:00 v. po pietų, Liuosybės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

GAUNAMOS KNYGOS "KELEIVIO" KNYGYNE.

Žodynas lietuviškai angliškos ir angliškai lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis. Abi dalis vienoje knygoje. Psl. 1274. Gražus tvirti apdarai $16.00

Lengvas Budas Išmokti Angliškai.— Rankius reikalingiausių žodžių ir pasikalbėjimų. Ši knyga sutaisyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokt kalbėt angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čieli sakiniai, pasikalbėjimai darbo ieškant, važiuojant kur nors, nuėjus krautuvėn, pas daktarą, pas barzdaskutį, pas kriaučių ir tt. Su fonetišku ištarimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelsonas. Pusl. 95. ..... 35c.

Etnologija arba istorija apie žemės tautas. Pagal Dr. H. Haberlandą, parašė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo apie visas musų pasaulio žmonių tautas, veisles arba rases. Yra didelei naudinga kiekvienam perskaityti Chicago, Ill., pusl. 667. Popieros viršeliais $3.00

Monologai ir Deklamacijos. Šioje knygoj telpa daugybė naujų, labai gražių ir juokingų monologų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkiškos, revoliucionieriškos, tautiškos, humoristiškos ir laisvamaniškos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvaikščiojimams, baliams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. So. Boston, 1914 m. ..... 25c.

Rymas. Romanas. Ta knyga yra versta į visas kalbas, todel kad yra gražiai aprašyta apie Rymą. Lietuviškas vertimas yra lengvas ir gražus. Chicago, Ill. 1909, pusl. 432. Drutai apdaryta $2.50

Inkvizicija. Parašė N. Gusev. Puiki naudinga knyga, aprašyta katalikų bažnyčios siautimas ir pradžia reformos. Su daugeliu puikių paveikslų. 215 pusl. Popieros apdaruose. .. $1.00

Gamtos Istorija. Pagal P. Bert vertė Dr. A. Bacevičia. Knyga su daugeliu paveikslų, žuvių, žmonių, medžių, akmenų ir tt.; trumpai, aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją. Chicago, Ill. 1903, pusl. 209. Gražiuose audimo apdaruose. $1.50

Materiališkas Istorijos Supratimas. Lapeliai iš proletariškos filosofijos. Jei nori žinot, kas gimdo pasaulyje įvairiausius nuotikius, tai perskaityk šitą knygelę. Kalba labai lengva. Knyga protaujantiems darbininkams neapkainuojama. Medega imta iš Greilicho. Parašė Z. Aleksa. So. Boston,

Kaip Tapti Suvienytų Valstijų Piliečiu? Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbose. Antra peržiurėta ir pagerinta laida ..... 15c.

Džian Bambos Spyčiai.— Ir kitos fenės. Daugiau juokų, negu Amerikoj munšaino. Šioje knygoje telpa net 72 "Džian Bambos spyčiai", eilės, pasikalbėjimai, humoristiški straipsniukai ir juokai. Antra pagerinta laida. 128 pusl. ..... 25c.

Trumpa Senobės Istorija. Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-kiais spalvuotais gražiais žemlapiais. Chicago. Gražiuose apdaruose .. $2.50

Švento Antano Stebuklas. Dviejų veikimų komedija. Perstatymui reikia 10 aktorių, 8 vyrų ir 2 moterų, lošimas užima apie 2 valandas. .. 25c.

Socializmas ir Religija. Labai įdomi knyga šituo svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiekvienas katalikas ir socialistas. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardunas. So. Boston, Mass., 1915 m., pusl. 24 ..... 10c.

"O. S. S." arba Šliubinė Iškilmė.— Vieno akto farsas, labai juokingas ir geras perstatymui. Kaina .... 15c.

Žemaitės Raštai Karės Metu. Lietuvos Šelpimo Fondo leidinys. Su Rašytojos paveikslų, 126 puslapiai, kaina ..... 50c.

Lietuvos Respublikos Istorija ir Žemlapis.—Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucinės Lietuvos spėkos vedė kovą su caro valdžia, ir kaip tuo pačiu laiku kunigai tą valdžią rėmė ir gynė; kaip paskui revoliucija paėmė viršų, kaip Lietuva likos paliuosuota iš po caro valdžios ir kaip ji buvo apskelbta respublika. Pridėtas didelis spalvuotas žemlapis parodo dabartinės Lietuvos rubežius ir kaip šalis yra padalyta į apskričius. Tai yra vienatinė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Respublika ir kaip ji išrodo. Čia telpa visi svarbesni dokumentai: Steigiamojo Seimo nutarimai, taikos sutartis su bolševikais, sutartis su latviais, aprašymas visų mušių su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibintuvas, kuris apšviečia visą Lietuvą iš lauko ir iš vidaus. Kaina $1.00
Drutais audeklo apdarais $1.50

Ar Buvo Visuotinas Tvanas?—Kaip Nojus galėjo surinkti į kelias dienas visų veislių gyvunus, kurie gyvena išsimėtę po visą žemės kamuolį? Kaip jis galėjo tuos gyvunus prastoj savo arkoj sutalpinti? Iš kur ėmėsi tiek vandens, kad visą žemę apsemtų? Kur tas vanduo dabar yra? Kaip iš Nojaus šeimynos galėjo atsirasti po tvano juodveidžiai, raudonveidžiai ir kitų veislių žmonės? Šitie ir šimtai kitų klausimų, į kuriuos negali atsakyti jokis kunigas, yra nuosakiai ir aiškiai išdėstyti šitam veikale. Knyga be galo įdomi. Kas žodis—tai faktas; kas sakinys—tai naujas kunigų argumentas griuva. Mokslas ir mokslas nuo pradžios iki galo. Kaina ..... 25c.

Namų Daktaras, parašė Dr. A. J. Karalius. Knyga tik ką apleido spaudą. Nauja knyga užpildyta vien receptais, aiškiausi nurodymai kokius vaistus dėl kokios ligos naudoti. Verta šitą knygą įsigyti visiems, nes Namų Daktaras yra viena iš reikalingiausių knygų kiekvienam lietuviui. Įsigykite tuoj. Didelė knyga, drutais apdarais, apie 300 pulsapių. Kaina $2.50

Kokius Dievus Žmonės Garbino Senovėj. Panašios knygos lietuvių kalboj iki šiol da nebuvo. Čia aprašyta kokius dievus garbino senovės indai bei arijonai, egiptėnai, chaldai, asyrai, lietuviai, barbarai ir tt.; kaip tie dievai vadinosi, kur jie gyveno ir kokius jie santikius su žmonėmis turėjo. Knyga stambi ir labai užimanti.
Tai yra tikra tikėjimų istorija. $1.00
Drutuose audimo apdaruose $1.25

Žinynas. Knyga žinių iš mitologijos, historijos, etnografijos, geografijos, astronomijos, aritmetikos, medicinos ir kitų mokslų bei jų šakų; rinkinys visokių patarimų apie sveikatą, budus gydymosi, vaistus, įvairių nurodymų amatninkams, ukininkams, darželininkams, šeimininkams ir kitiems. Iš įvairių šaltinių surinko J. Laukis. Chicago, Ill. 1911 m., puslapi; 392 Popieros viršeliais $2.00

Pirėlys Suvadžiotojas. Vieno veiksmo Komedija. Parašė Ben. Rumšas. Gana juokingas veikalėlis. Dalyvauja 2 moterys ir 5 vyrai.

Kunigo Meilė. Vieno veiksmo Komedija. Parašė Ben. Rumšas. Juokingas veikalėls. Dalyvauja 2 vyrai ir 2 moterys. Abu veikalėliai vienoje knygutėje. Kaina ..... 25c.

Delko Reikia Žmogui Gert ir Valgyt? —Delto, kad norisi, atsakys koks nemokša. Bet delko gi norisi? Delko be valgio žmogus silpsta? Ir delko vienas maistas duoda daugiau spėkų kitas mažiau? Delko žmogui reikia cukraus, druskos ir kitų panašių dalykų? Kodel jam reikia riebalų? Šituos klausimus suprasi tiktai iš šios knygutės. Parašė D-ras G-mus. Kaina 15c

"KELEIVIS"
253 Broadway,
So. Boston, Mass.

"KELEIVIO" KALENDORIUS

1936 METAMS.

"Keleivio" Kalendorius 1936 metams, susideda iš 96 puslapių. Pilnas moksliškų straipsnių, statistikų, visokių pamokinimų ir patarimų. Gausiai iliustruotas.

"Keleivio" Kalendorius reikalingas visiems. Nežiurint kiek kas turi kalendorių apsikabinęs sienas, bet "Keleivio" Kalendorius padarys daug parankumo kožnam, nes jame ras tuos dalykus, kurie yra reikalingi. Kaina "Keleivio" skaitytojams tik 25c. Prašome užsisakyti tuojaus.

"Keleivio" Administ.

Kurie Kalendorių jau užsisakė, visiems yra pasiųstas. Jeigu kurie negavote, nieko nelaukdami praneškite mums.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo musų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

Kas Netiks Kariuomenėn, Turės Mokėti Tautininkams Mokesčius.

"Lietuvos Žinios" 15 liepos laidoje praneša, kad tautininkai ruošiasi apdėti mokesčiais visus, kurie tik susilauks kareiviavimo amžiaus, bet dėl ligos ar kitokių priežasčių kariuomenėn netiks. Štai tas pranešimas žodis-žodin:

"Birželio mėn. 30 d. 'Vyriausybės Žinių" 538 num. paskelbtas ir jau įsigaliojo naujas karines prievolės įstatymas. Pagal jį karo mokesčius turės mokėti vyrai, sulaukę į kariuomenę šaukiamojo amžiaus, bet dėl kurių nors priežasčių nuo tikrosios karo tarnybos visiškai ar iš dalies atleisti, pavyzdžiui: netinkami karo tarnybai, įskaityti apsaugon, nuteistieji su teisių atėmimu, iš kariuomenės paleisti dėl ligos ar nustoję teisės tarnauti kariuomenėje, jei jie nebus ištarnavę įstatymo nustatyto tikrosios tarnybos laiko.

"Karo mokesčiai bus pagrindiniai ir papildomieji. Pagrindiniai bus visiems lygus, o papildomieji proporcingi turimam turtui ar uždarbiui. Mokesčių didumą nustatys ministerių kabinetas."

Bet sakoma, kad pagrindinis mokestis busiąs apie 20 litų, taip kad ir iš biedniausio žmogelio galima butų jį išlupti. O papildomas mokestis, kuris bus imamas pagal žmogaus uždarbį, bus daug didesnis ir turės but mokamas per 15 metų.

Tokį mokestį esąs įvedęs Italijoj fašistų erštas Mussolinis, todėl ir musiškiai tautininkai nori sekti jo pėdomis.

YRA LABAI NEDORŲ ŽMONIŲ.

Štai koks buvo atsitikimas Rokiškio rinkoje. Vienas vargingas žmogelis nusipirko pas ukininką centnerį (100 svarų) rugių duonai. Rugius persipylęs į savo maišą ir sumokėjęs 6 litus, paprašė ukininko, kad dar rugiai pastovėtų jo vežime 10 minučių. Pirkėjui nuėjus, ukininkas paskubomis su rugiais iš mesto išvažiavo.

NEMUNAS NUODIJAMAS.

Ragainės laikraščiai rašo, kad Nemune, žemyn nuo Ragainės, pasirodė labai daug negyvų žuvų ir dėl to susidaro daug nuostolių. Paskutiniu laiku žvejai, kurie tarp Ragainės ir Tilžės nuolat žvejoja, į Tilžės turgų neatgabena jokių žuvų, kadangi jie galėjo sugauti tiktai negyvas žuvis. Tokie pat žuvų nykimai buvo ir pernai. Žuvys nyksta dėl to, kad iš Ragainės į Nemuną nuleidžiama nuodingas vanduo, kuris naikina ne tik žuvis, bet ir perus.

DAUGYBĖ UOGŲ IR GRYBŲ.

Južintų apylinkėj, Rokiškio apskrity, butų beveik galima vienomis uogomis maitintis, nes šįmet įvairių uogų taip pat gerai uždėrėjo. Paskutiniu laiku jau ir grybų ganėtinai prisirenkama, taigi dabar turime kuo pajvairinti savo kasdieninį valgį.

YČO DVARAS EINA ANT LICITACIJOS.

Už nepamokamas skolas Žemės bankas nutarė paskelbti M. Yčo dvaro (esančio netoli Kauno) varžytines. Pirmosios varžytinės bus rudenį.

MINIOS SUSIRĖMIMAS SU POLICIJA.

Kaip greitai šiandien Lietuvoje sukila prieš valdžią, tai parodo sekantis atsitikimas. Tulas L. Petrauskas Šiauliuose išdaužė Pagyžių gatvėje Žilevičiaus langus. Žilevičius nusekė jį iki artimiausio policininko ir paprašė suimti. Bevedant suimtąjį, iš kažin kur atsirado burys jo draugų, kurie puolė policininką ir Petrauską "išvadavo." Pašaukus daugiau policijos, prasidėjo tikra kova su girto Petrausko draugais. Minia, nežinodama dėl ko kilo incidentas, pradėjo šaukti ir atlydėjo iki pat policijos bustinės. Šukaujančią minią, kurios susirinko per 100 žmonių, nuramino policijos valdininkas, paaiškinęs, kas atsitiko. Po to minia palengva išsiskirstė.

KOMP. ST. ŠIMKUS VAŽIUOS Į AMERIKĄ.

Jau anksčiau buvo girdima, kad Amerikos lietuviams gerai pažįstamas kompozitorius Stasys Šimkus rengiasi važiuoti į Jungtines Valstijas. Į ten jis kviečiamas vadovauti lietuvių chorams. Iš pradžių komp. Šimkus dėl savo kelionės da abejojo. Tačiau dabar jau yra nusistatęs priimti Amerikos lietuvių kvietimą ir nuvykti į Jungtines Valstijas. "Talkos" spaudos biuro atstovui pasiteiravus pas patį Šimkų, kompozitorius pareiškė, kad jis dar veda derybas dėl sąlygų. Jeigu pavyktų susitarti, tai dar šiais metais apie rugsėjo mėnesį Šimkus jau bus pas Amerikos lietuvius.

Tsb.

APSINUODIJO BIČIŲ MEDUM.

Liepos 3 d. vienas miestelėnas, žiurėdamas savo bičių, iščiulpęs iš korių gal kokį pusę arbatinio šaukštelio šviežio dar neužakuoto medaus, staiga susirgo — sutino jam lupos, užėmė gerklę. Pakviestas gydytojas konstatavo apsinuodijimą, bet negalėjo sužinoti nuo ko. Tik atsigavęs ligonis papasakojo, kad jo organizmas nepakenčiąs žemuogių, ką ir šiame atsitikime ligonis išsyk pajutęs. Prieita išvados, kad apsinuodyta dar pačių bičių galutinai neapdirbtu medum, kuriame vyraujančia medaus sudėtim pasitaikė žemuogės.

APIE ROKIŠKĮ STINGA DARBININKŲ LAUKŲ DARBAMS.

Šįmet daugeliui darbininkų išėjus į Latviją, Rokiškio apylinkėj stinga darbininkų ukio darbams. Dėl to smarkiai padidėjo atlyginimas padieniams, pav., kitais metais vyrui į dieną mokėjo po 2 ir 2½ litų, o šįmet reikia mokėti po 3 ir net iki 4 litų. Žinoma, darbininkui tai menkas uždarbis, bet bėda, kad ukininkui nėra iš kur litą gauti.

NEŽINIA KAS PAPIOVĖ UKININKUI 2 ARKLIU IR 1 KARVĘ.

Saugučių kaime, Vilkaviškio apskrity, nežinomi asmenys nakties laiku, iš 9 į 10 liepos, papiovė Jono Jakelaičio 2 arkliu ir 1 karvę. Nuostoliai siekia apie 500 litų.

Policija ieško piktadarių. Minimi gyvuliai buvo aprašyti antstolio už skolas.

SULAIKYTAS UŽ ŠNIPINĖJIMĄ.

Buvęs Amerikos karo laivyno komendantas, John S. Farnsworth, buvo areštuotas Washingtone už šnipinėjimą japonų naudai.

BESIMUŠDAMI RESTORANE SUDAUŽĖ 76 PUODUS.

Šiauliuose, ties bobturgiu, Paplauskio restorane du "sportai" gėrė su viena "panele." Tai buvo K. Navickas, J. Vinikas ir Z. Zamaraitė. Įsigėrę susiginčijo su aludės savininku ir besimušdami visi keturi išsigrudo iš aludės į gatvę, kur ant šaligatvio pil. Preisas ir Savickienė buvo išdėsčius pardavimui molinius puodus. Besimušdami girti peštukai įpuolė į tuos puodus ir 76 puodus sukulė, padarydami keliasdešimts litų nuostolių. Policija peštukus suėmė, uždarė išsiblaivyti daboklėn, o už puodus jie turės nukentėjusiems atlyginti.

LAUKIA JUODŲ BULVIŲ.

Šį pavasarį Mariampolėj atsirado mandragalvis, kuris ėmė tvirtinti, kad jeigu bulves nudažysi rašalu ir pasodinsi, tai iš jų išaugs juodos bulvės. Jei kas norėtų, tai jis galįs eit ir lažybų, jog tai tiesa. Atsirado du mėgėjai, kurie priėmė lažybas, sudėjo abi pusės apie 100 litų į trečiųjų rankas, pasodino darže rašalu nudažytas bulves ir dabar laukia derliaus...

14 METŲ VAIKAS IŠPRIEVARTAVO MERGAITĘ.

Panevėžio apskrity, Degučių valsčiuje, Pagraužės vienkiemy, 14 metų vaikas, Izotas Kostygovas, šiomis dienomis buvo nubaustas 3 metus sunkiųjų darbų kalėjimo už 6 metų mergaitės išprievartavimą. Kaipo mažametis bausmei atlikti patalpintas drausmės auklėjimo įstaigon Kalnaberžėje.

VISAI NUSEKO NEVĖŽIO UPĖ.

Per kaitras prie Panevėžio visai nuseko Nevėžio upė. Keliose vietose visai laisvai braidinėja vištos.

Kadangi ir šis mažas vandens kiekis dar tebeteršiamas kelių įstaigų kanalizacijos, žuvys pradėjo trokšti. Jas vaikai lengvai pagauna rankomis.

Vandeniui nusekus dabar iš Nevėžio upės statybai ir viešųjų darbų vykdymui imamas smėlys.

BERNAI EINA ANT PEILIŲ.

Utenos miestely šiomis dienomis įvyko dvejos bernų muštynės, kuriose buvo vartojami peiliai. Susipiaustė kaip meiteliai. Tai bažnytinės "kulturos" vaisiai.

PRADĖJO ARKLIUS VOGTI.

Panevėžio ir Ukmergės apskričiuose pradėjo daugiausia vogti arklius. Priežastis esanti ta, kad dabar Lietuvoje žymiai pabrango arkliai.

Kaip Buvo Užmuštas Fakiras Ali Bei.

Iš viso žuvo 4 žmonės ir 19 buvo sužeista.

Amerikos lietuviai turbut dar atsimena, kad keli metai atgal po Jungtines Valstijas važinėjosi lietuvis fakiras Ali Bei, kurio tikroji pavardė buvo Antanas Pilkauskas. Jis rodė savo štukas Chicagoj, New Yorke ir kitur. Dabar jis buvo užmuštas Lietuvoje, kur jis važinėjosi su "Baltijos" cirko kompanija. Važiuojant jam su tuo cirku dideliu troku, 8 liepos dieną ties Alytum įvyko nelaimė, kurioj 4 žmonės buvo užmušti ir 19 sužeista. Tarp užmuštų buvo ir musiškis fakiras Ali Bei.

Tas cirkas gastroliavo žemės ukio ir pramonės parodos metu Kaune ir po to jis sumanė pasirodyti Lietuvos provincijos miestuose. Tuo tikslu cirkas iš Kauno važiavo į Alytų. Dalis cirko jau anksčiau su žvėrimis nuvažiavo, o likusi važiavo liepos 8 dieną, vienu troku 23 žmonės.

Trokai dabar per Alytaus tiltą, kuris yra miesto vidury per Nemuną, neleidžiami. Todėl cirkas važiavo aplink, per geležinį tiltą, kuris yra užmiesty. Ir čia, prie pat tilto, kur kelias užsisuka į tiltą, trokas lenkė ukininko vežimą. Arkliai pasibaidė ir šoferis bandė išvengti nelaimės, bet, kaip spėjama, sugedęs tuo metu troko vairas, o gal ir stabdžiai nebuvo tvarkoje, ir trokas, išlaužęs pylimo šulus, didele jėga nusirito nuo 6 metrų aukščio pylimo. Niekas iš važiavusių žmonių nespėjo nei iššokti, nei kitaip išsigelbėti. Baisiu trenksmu besirisdamas, trokas, kuris buvo prikrautas sunkių cirko reikmenų, dužo, malė, laužė viską, ir toj katastrofoj mirtinai buvo užmušti trįs asmenys, o ketvirtas tuojau mirė ligoninėj. Be to, sužeista 19 asmenų, kurių 13 sunkiai. Visi sužeistieji paguldyti Alytaus ligoninėn.

Užmušti cirko artistai: Benis Petruškevičius, kilęs iš Kazlų-Rudos; Voldemaras Volgensas, Estijos pilietis; Antanas Pilkauskas (Ali Bei), 30 metų amžiaus, iš Šančių ir cirko darbininkas Karpas Satrininas.

Tai buvo vienas šiurpiausių auto katastrofų, kokia kada Lietuvoj buvo. Katastrofa sujaudino Alytaus miesto ir apylinkių gyventojus, kurie buriais lankosi katastrofos vietoje.

Tsb.

KAIP ŠEŠUPĖJ NAIKINAMA ŽUVIS.

Nors Šešupėje per visą žuvų neršto apsaugos laiką kai kurie Naumiesčio ir Pilviškių žvejai gantais (triubicomis) ir kitais panašiais megztiniais prietaisais naktimis, o kai kada ir dienos metu gaudo, bet vis dėlto dar nesuspėjo visų žuvų išgaudyti. Dėl to dabar, jau pasibaigus žuvų neršto apsaugos laikui, visi gantininkai ėmė košti savo gantais Šešupėje visai baigiančias nykti žuvis, norėdami kiekvienas kuo daugiausia jų sugauti, kad daugiau uždirbtų ir kad mažiau liktų jų kitiems. Štai jau liepos 2 d. ties Jurkšų kaimu Šešupėje pasirodė visai nematyti nepažįstami žvejai, atplaukę prieš vandenį gal but nuo pat Naumiesčio apie 20 kilometrų tolumo, kurie savo mažuose pergeliuose vežė parduot į Pilviškius kupinas kašes žuvų. Bet esant dideliems karščiams, žuvys greit pagenda ir pasmirsta, todėl pagedusią žuvį tokie žvejai palieka ant kranto, kur ji pūva ir gali virsti pavojingų ligų šaltiniu. Jeigu taip bus daroma ilgiau, tai Šešupėj žuvų visai neliks.

ŽUVO NUO BAČKOS SPIRITO.

Užvenčio stoty buvo kraunamos spirito statinės. Viena statinė saulėje labai įkaito, viduje susidarė dujų ir statinė su didžiausiu triukšmu sprogo, nutraukdama darbininkui Dapšui koją. Kadangi čia pat medicinos pagelbos nebuvo, tai Dapšui nutekėjo labai daug kraujo. Atgabentas į Šiaulių miesto ligoninę nelaimingasis mirė.

Didysis Knygnešys Juozas Kanclierius Suvalkų Kalvarijoje Miršta.

Jau antri metai eina, kaip nebesimato pagyvenusio, kuklaus, greitučio, visuomet skubančio, taip vadinamo "knygnešių karaliaus" Juozo Kanclieriaus, Suvalkų Kalvarijoje gyvenančio. Prieš dvejetą metų dar jis, kaip žuvis, nardydavo Lietuvoje: Alytuje, Mariampolėje, Kybartuose, Kudirkos Naumiestyje, Kaune, Šiluvoj ir tt. Tai vis jo senovės, dar iš prieškarinių laikų, buvo lankomos vietos. Tos visos vietos ir tie pažįstamieji jau apie dvejetą metų Juozo Kanclieriaus nebemato. Jis senatvės ir ligos parblokštas, visų užmirštas, paliktas pats sau, eina, eina iš šio pasaulio.

Išgirdęs, kad Juozo Kanclieriaus jau baigiasi gyvenimas, viską metęs, liepos 11 nuvažiuoju į Kalvariją jo atlankyti. Matau vasariškoje lovoje susirietusį, į skeletą panašų senelį — oda ir kaulai. Kalba vos pašnabždomis. Į klausimus žodžiais nebeatsako, tik lengvu, vos matomu, galvos linktelėjimu arba į šalis pajudinimu. Žmogų dar pažįsta. Bet jis pats jau kaip ir ne žmogus, jau tik žmogaus šešėlis.

Pasisveikinom. Jo ranka kaip pagalėlis. Pulso negalima užčiuopti — taip silpnai plasta. Iš lovos negali išlipti, nebegali nei atsisėsti. Vienu žodžiu — Juozas Kanclierius miršta...

Lietuva jį lyg ir užmiršo; turi ligoninių, turi klinikų, turi sanatorijų ir visokių ligų specialistų. Bet... visa tai ne tam, kuris visą savo amžių, visą savo sveikatą paaukojo ir dirbo nieko neraginamas ir negaudamas už tai atlyginimo. Nesusidėjo turto nei senatvei, nei ligai.

Kanclierius miršta... Kalvarijoje!!!

K.

KALĖJIMAS PRIVEDĖ PRIE SAVŽUDYSTĖS.

Kauno pilietis P. Šnioka buvo uždarytas kalėjiman. Šiomis dienomis buvo išleistas, bet negalėjo niekur gauti darbo. Todėl nuėjo į Muškato ginklų parduotuvę, esančią prie apygardos teismo rumų ir pradėjo rinktis revolverius, dėlioti šovinius. Pagaliau Šnioka paprašė atsigerti ir kai pardavėjas nuėjo atnešti vandens —Šnioka sau į galvą paleido šuvį. Šuvis buvo mirtinas ir Šnioka vietoje mirė.

DARIAUS IR GIRĖNO KUNŲ PERKĖLIMAS ATIDĖTAS.

Liepos 19 d. buvo numatyta perkelti transatlantinių lakunų a. a. Dariaus ir Girėno kunus iš Medicinos fakulteto į naujai pastatytą mauzoliejų Kauno kapinėse. Tačiau, dėl nebaigtų mauzoliejaus statybos darbų, nutarta kunų perkėlimą atidėti vėlesniam laikui.

Šiomis dienomis dėl nežinomos priežasties Giedraičiuose nusišovė Ukmergės urėdijos girininkas Kl. Alekna.

VISŲ ŽINIAI.

Už visokios rųšies smulkius pasigarsinimus, kaip tai: pajieškojimus apsivedimų, įvairius pranešimus, pardavimus, pirkimus, skaitome po 3c už žodį už sykį. Norint tą patį apgarsinimą patalpint kelis sykius, už sekančius sykius skaitome 2c už žodį už sykį.

"Keleivio" prenumeratoriams, kurie turi užsiprenumeravę laikraštį ir už pirmą sykį skaitome po 2c už žodį, išskiriant pajieškojimus apsivedimų, kurie skaitomi po 3c. Mažiausio apgarsinimo, minimum kaina 50c.

Už pajieškojimus giminių arba draugų skaitome po 2c už žodį.

"Keleivio" prenumeratoriams, kurie turi užsiprenumeravę laikraštį, už pajieškojimus giminių ir draugų skaitome tik po 1c už žodį.

Pajieškojimai su paveikslu kainuoja daug brangiau, nes kainuoja padarymas klišės. Todel norint talpint pajieškojimą su paveikslu, reikia prisiųsti fotografiją ir klausti kainos.

Jeigu norit, kad apgarsinimas arba pajieškojimas greitai tilptų, reikia pasiųsti kartu ir mokestį.

KELEIVIS
253 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Pirmu Kartu Lietuvių Kalboje — su Paveikslais

Dabar ką tik iššėjo iš po spaudos

Nauja Lietuviška

BIBLIJA

SATYROJE

miera Biblijos 5½x8 colius, turi 352 puslapius ir 379 paveikslėlius. Labai įdomi ir naudinga kiekvienai ypatai. Žmogus skaitydamas šią Bibliją ir tėmydamas į paveikslėlius, (kurie perstato kas buvo pirm sutvėrime svieto ir iki užgimimui Kristaus), užmirš visus savo vargus ir džiaugsis jogiai tokią knigą įgijo, jam bes trumpi žiemos vakarai.

KAINA TIK $1.00

Norinti gaut šią Biblją, pinigus siuskit Expreso ar Pačto Money Orderiu arba registruotame laiške adresu:

"KELEIVIS"
255 Broadway,
So. Boston. Mass

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS

SIELOS BALSAI

Papuošta daugeliu spalvuotų puikių paveikslų, 223 pusl. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuot viešuose susirinkimuose.

PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

Knygoje yra trijų rųšių eilės:
TAUTIŠKOS, ŠEIMINIŠKOS IR DARBININKIŠKOS.
Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje.

KAINA TIK $1.00.
Audimo apdarais $1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs. Pinigus geriausia siųst "Money Orderiu". Popierinius galima siųsti tiesiog paprastam konverte, bet reikia aiškiai užrašyt savo ir "Keleivio" adresą ir nepamiršt prilipint už 2c. markę.

"KELEIVIS"
253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KULTURA

MĖNESINIS MOKSLO, VISUOMENĖS IR LITERATUROS ŽURNALAS.

Kiekvienas žmogus, jei jis seks KULTUROS ir MOKSLO pažangą, domėsis žmogaus **Mokslinės** ir **Kulturinės** minties pastangomis bei laimėjimais, pilnai gali nešioti kulturingo žmogaus vardą.

Sekti šių dienų MOKSLINĮ bei KULTURINĮ PROGRESĄ pilnai, galima tiktai turint atatinkamą vadovą, kuris greitai ir aiškiai apie viską mus informuoja, bet ir pats kartu eitų su tuo progresu, už jį kovotų ir jį ugdytų.

Lietuviai teturi tik vieną tokį tobulą informatorių apie visus MOKSLO ir LITERATUROS naujuosius laimėjimus, apie visas žmonijos progreso pastangas ir užkariavimus, tai **LIETUVIŲ ŽURNALAS KULTURA.**

KULTURA yra populiarus Mokslo, Visuomenės ir Literaturos Žurnalas. Gausiai ir puikiai iliustruotas, išeina kas mėnesį, dideliais sąsiuviniais. Metinis "Kulturos" komplektas sudaro apie 800 puslapių didžiulę paveiksluotą knygą.
KULTUROJE rašo žymiausieji Lietuvos mokslininkai ir rašytojai.

AMERIKIETIS, norįs pažinti naująją lietuvių literaturą, neras geresnio tuo reikalu žinių teikėju, kaip **KULTURA.**

KULTURA yra pažangus žurnalas, ji skleidžia laisvą mintį ir kovoja su reakcija.

KULTURA plačiai rašo ir apie Amerikos gyvenimą, todėl tikrai kulturingas Amerikos lietuvis, negali apseiti be KULTUROS žurnalo. Kaina Kulturos žurnalo labai prieinama:

AMERIKOJE visiems metams tik $3.00.
Lietuvoje, tik $2.00.

Užsakymus reikia siųsti šitokiu adresu:

KULTUROS ŽURNALAS
Tilžės gatvė 153, ŠIAULIAI. Lithuania.

Vietinės Žinios

LAWRENCE'O KUN. JURAS TAIKOSI PRIE TAUTINĖS BAŽNYČIOS.

Jam kvepia $30,000 vertės farma ir kiti "nezaležnikų" turtai.

Anglų patarlė sako: kai katinas iš namų, tai pelės pradeda šeimininkauti. Šitą patarlę galima pritaikyt ir prie Lawrence'o lietuvių kolonijos. Mes čia turime dvi parapijas: viena romiška, kita tautinė. Pastaroji turi nusipirkus už $30,000 gražų ukį su prieglauda seneliams, turi apie 30 melžiamų karvių ir daro gražų pelną iš pieno. Be to, ji turi tautines kapines, turi gražų parką piknikams, turi bažnyčią ir kleboniją. Ir visi šitie turtai priguli tautinės parapijos nariams. Tai pačių lietuvių lobis. Tuo tarpu romiškoji parapija **neturi nieko.** Nors lietuviai tenai taip pat pastatė bažnyčią ir kleboniją, bet romiški kunigai viską užrašė airių vyskupams, kaip yra sakoma—Romos trustui. Jie neturi tenai teisės net atskaitų paprašyti iš kunigo, nes tai ne jų, bet airių vyskupo biznis. Jie gali tenai tik melstis ir pinigus mokėti. Teisių neturi jokių.

Tai šitokie skirtumai tarp tų dviejų parapijų.

Dėl to tautinė parapija visuomet buvo kaulas gerklėj romiškos parapijos kunigui. Jis ne sykį mėgino atitraukti nuo jos katalikus, tai ją visokiais budais pašiepdamas, tai jos narius "nezaležnikais" vadindamas ir tt. Tas nieko negelbėjo.

Bet štai, šiomis dienomis tautinės parapijos klebonas, kun. Valadka, išvažiavo neribotam laikui į Pennsylvanijos kalnus sveikatos taisyti. Šitą padaryti jam patarė daktaras.

Išgirdęs, kad kun. Valadkos nėra namie, romiškos parapijos klebonas Juras davai taikytis prie "nezaležninkų." Išleido net ekstra "Atsiliepimą į Lawrence Tautinės Parapijos Šalininkus." Ir rašo labai švelniai. "Nezaležninkų" ir "bambizų" jau nevartoja, bet "broliais" ir "seserimis" vadina. Esą: "Su jumis, Broliai ir seseris, priklausančiais prie tautinės Lietuvių parapijos, nori pasidalinti savo norais ir mintimis."

O tie jo norai ir mintys štai kokie: užmirškit, kad iki šiol ėjot "klaidingais keliais," ir ateikit į mano parapiją, kur rasit "tikrą gyvenimo laimę."

Bet tautinės parapijos žmonės galėtų paklausti kun. Juro, kokią "gyvenimo laimę" turi jo parapijonys? Ar galima vadinti "laime," kad pastatyta jų bažnyčia buvo airiams dovanota? Ar "laimė" yra tas, kad Juro parapijonys yra apkrauti visokiais mokesčiais Romos popiežiui, kuris yra aršiausis musų tautos neprietelis, net išplėštą musų Vilnių pripažino lenkams? Ar "laimė" yra tas, kad Juro parapijonys neturi jokio balso parapijoj ir laikomi avinų vietoj, kuriems tik vilnas galima kirpti ir kailis lupti?

Ne, jegamasti Jurai, tokios "laimės" tautinės parapijos žmonės nenori ir jie pas tave neis. Jie žino, kad tau rupi $30,000 vertės ukis, kapinės, parkas ir kitos tautinės parapijos gerybės. Tai butų gardus kąsnis airių vyskupui. Dėl to tu ir pradėjai prie tautinės parapijos seilinti.

Bet man rodos, kad tavo, Jurai, apetitas veltui. Gal vieną-kitą nesusipratusią moterėlę iš tautinės parapijos tau ir pasiseks savo pusėn patraukti, bet protaujančių žmonių tu ant savo meškerės neužkabinsi ir jų sukrautų gerybių negausi nei pauostyt. Nei tu, nei tavo airiškas bosas. Tau neužsimokės nei už tą popierą, ką tu sugadinai savo "atsiliepimui į tautinės parapijos šalininkus." Jeigu šito tau neužteks ir mėginsi savo romiška nosį daugiau į tautinę lietuvių parapiją kišti, tai ji tau pasakys labai mandagiai: A-a-a-jukš!

Mes laukiam, kol pasveiks ir vėl sugrįš musų organizatorius kun. Valadka.

L. K.

Elena Ketvirtienė ir sunus sunkiai sužeisti.

Anksti pereito nedėldienio rytą ant Lenox-Pittsfield kelio automobiliaus nelaimėj sunkiai buvo sužeista Elena Ketvirtienė, plačiai žinomo Petro Ketvirčio žmona, ir 20 metų amžiaus sunus Edmundas.

Nelaimė įvyko važiuojant jiems į Chicagą, giminių aplankyti. Sakoma, kad ių mašina visų pirma atsimušė į du medžiu vienoj pusėj kelio, paskui atsisukus nuo jų perbėgo kiton pusėn kelio ir sudužo į tvorą. Kokia buvo to priežastis, kol kas da nežinia. Nei motina, nei sunus svaiginančių gėrimų nevartoja. Gali but, kad jaunuolis važiuodamas užsnudo.

Ketvirtienei tapo pramušta galva, sulaužyti keli šonkauliai ir šiaip kunas sužalotas. Sunus buvo sužeistas lengviau, nes jo kaulai, rodos, nesulaužyti, tik šiaip kunas sužalotas ir smarkiai sukrėstas.

Taip praneša angliškų laikraščių reporteriai.

Bet pats Petras Ketvirtis, kuris buvo nuvažiavęs sužeistųjų pažiurėti, sako, jog draugė Ketvirtienė nėra taip sunkiai sužeista ir jos gyvybei pavojus negręsia. Jis mano, kad jos kaulai nėra nukentėję, tik antakis prakirstas, pasmakrė sužeista ir šiaip visa smarkiai sukrėsta.

Iš automobiliaus neliko beveik nieko — visai sutyžęs. O buvo da naujas 8 cilinderių fordas.

"Ugnies kamuolys" išaiškintas.

Vieną naktį Bostono šiaurės danguje pasirodė "ugnies kamuolys." Tikintieji žmonės tuoj pradėjo aiškinti, kad tai reiškia "Dievo rykštę." Vėliau paaiškėjo, kad tai buvo vaikų paleistas popierinis "aitvaras" ir prie jo pririšta popierinė liktarnė su žvakute. Liktarnė užsidegė ir taip pasidarė "ugnies kamuolys."

Pereita sąvaite per Bostoną perėjo smarki audra su perkunais. Quincy mieste perkunas įžiebė 16 gaisrų. Iškrito trumpas, bet smarkus lietus, kuris patvindė daug sklepų.

Brightone policmanas Flaherty nakties laiku nušovė jauną savo žmona, manydamas, kad tai plėšikas. Pabudęs ir pamatęs, kad kažin kas veria jo kambario duris, jis šovė. Pasirodė, kad tai buvo jo pati.

Parodė gubernatoriui špygą.

Gubernatorius Curley mėgsta pašėlusiai greitai automobiliais važinėtis, nors piliečiai už tokį greitumą yra baudžiami. Šiomis dienomis jam važiuojant, priešaky pasitaikė automobilius, kuris važiavo žmonišku greitumu. Curley'o šoferis ėmė triubyt, kad tas pilietis trauktusi iš kelio. Sakoma, kad pralenkdamas tą pilietį šoferis ar kas kitas iš gubernatoriaus automobiliaus metė kokį ten keiksmažodį piliečiui. Tuomet pilietis parodė gubernatoriui amerikonišką špygą. Gubernatoriaus automobilius sustojo, iššoko iš jo šoferis, gubernatoriaus sunus, ir abudu tą žmogų apkumščiavo.

"Hindenburgas" perskrido per Bostoną.

Apie 2 valandą šio panedėlio rytą per Bostoną perskrido vokiečių cepelinas "Hindenburgas," kuris gryžo iš Lakehurst, N. J., atgal į Vokietiją. Šitas oro milžinas padaro vieną kelionę tarp Vokietijos beveik kas sąvaitę. Jis vežioja žmones, paštą ir kitokius dalykus. Motorų užimas buvo aiškiai girdėt visam Bostone ir daugelis žmonių net iš miego pabudo. "Hindenburgas" nuo Providence'o pusės, perlėkė per East Bostono aeroportą, paskui leidosi per patį Bostono centrą, apsuko apie State House, padidino savo greitį ir nulėkė jurių link.

Gubernatoriaus sunus susimušė viešbuty.

Bostono laikraščiai rašo, kad gubernatoriaus Curley sunus Paul susimušė Paragon Parko viešbuty. Jis buvęs tenai su keliais savo sėbrais ir pradėjęs perdaug šumyt. Tarnas liepęs jam išeiti per užpakalines duris. Jaunas Curley atsišiepęs. Tuomet tarnas pasakęs: "Tu mislini, kad tavo senis yra gubernatorius, tai tu čia didelis ponas!" ir smogęs gubernatoriaus sunui į žandą, parmušdamas jį žemėn. Curley'ukas atsikėlęs ir kirtęs tarnui. Ir taip prasidėjo tikras faitas. Buvo padaryta keliatas juodų akių. Tarnas net ranką išsukęs kirsdamas Curley'o sunų.

FARMOS! FARMOS!

Parsiduoda 4 puikios farmos su viais patogumais už mažai pinigų. Įsirijus vieną tų farmų jums nereikės daugiau rupintis apie depresiją. Jųs turėsit visam amžiui užtikrintą pragyvenimą. Klauskit informacijų pas WILIAM A. AMSIE (3
24 So. Monroe Terrace, Dorchester, Mass. Tel. GENeva 3719.

Didelis Išvažiavimas

Rugpiučio-Aug. 16, š. m. ateinančioje nedėlioje, Kosciuškos institucija iš Roxbury, rengia puikų išvažiavimą Keistučio dr-jos darže **Oakland Grove, East Dedham, Mass.** Visus kviečia atsilankyti. Bus visokie palinksminimai, žaislai ir kontestai. Bus ir dovanos. Įžanga 25c. (apg.)

J. B. GAILIUS
ADVOKATAS
VEDA VISOKIAS PROVAS
Daro visus legalius dokumentus
317 E STREET
(Kampas Broadway)
SOUTH BOSTON, MASS.
Telefonas: South Boston 2732
Namų: Talbot 2474.

DR. J. LANDŽIUS
Lietuvis Gydytojas.
Valandos: Nuo 9 iki 10;
Nuo 2-4 po pietų,
Nuo 7-9 vakare.
TAIPGI PRISKIRIA AKINIUS.
Telefonas: SOU-Boston 2712
534 E. BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Martin Walulis
FURRIER
PASIUVAM KAILINIUS, KOTUS, KEIPUS, MAFFIE.
Pigiau negu pirktumėt mieste.
Priimam priežiurai (storage) už 2 nuošimčiu nuo daiktų vertės.
1854 DORCHESTER AVE.,
Arti Ashmont Stoties
DORCHESTER, MASS.
Tel. TALbot 5208.

Vėl prasidėjo darbai prie South Bostono namų projekto.

South Bostone, prie Old Colony avenue, vėl prasidėjo statybos darbai prie valdžios namų projekto. Ištiesų, tai Washingtono valdžia tik pinigų duoda, o namus stato politikieriai. Pirma Curley buvo iškaulijęs Washingtone apie $8,000,000, tai už tuos pinigus buvo iškasti sklepai. Dabar jisai vėl išprašė apie $5,000,000, tai už tuos pinigus gal pastatys keliatą šulų. Laikraščiai skelbia, kad darbininkų esą pasamdyta apie 750. Ištikrųjų nesimato daugiau kaip 10, o kiti, tai vis bosai ir visokie prižiurėtojai, suvažiavę naujais automobiliais stovi ir ruko cigarus.

Poniai Bagočienei padaryta sunki operacija.

Pereitą sąvaitę p. Birutė Bagočienė, adv. Bagočiaus žmona, staiga susirgo aštriu apendicičiu. Ligonė tuoj buvo nuvežta į Forest Hills ligoninę ir tenai buvo padaryta sunki operacija, kuri tačiau pavyko labai gerai ir už kokios sąvaitės p. Bagočienė tikisi sugrįžti namo.

RADIO PROGRAMA.

Ateinantį nedėldienį, 16 rugpiučio, Bostono lietuvių radio korporacijos programa bus tokia:

1. Cambridge'aus Lietuvių Piliečių Kliubo orkestra.
2. Marijona Zavišienė, dainininkė iš Bostono.
3. Julia Rainardienė iš Dorchesterio ir Marijona Zavišienė iš Bostono padainuos duetą.
4. Monologą "Iš Pasaulinio Karo" pasakys komikas Andrew Yuga iš So. Bostono.

Pradžia 9:30 ryto. Klausytina ant 830 kilociklių.

Lankėsi ristikas Gansonas.

Pereitą sąvaitę Bostone lankėsi privačiais reikalais žinomas lietuvių ristikas Jack Gansonas, kuris dabar organizuoja ristynes Kanadoje. Jis buvo atsilankęs "Keleivio" redakcijon ir pasakojo apie Kanadą. Sako, Montrealo miestas ir visa Quebec'o provincija yra francuzų apgyventa. Tie žmonės labai tamsųs, suvargę ir nieko daugiau nežino, kaip karčemą ir bažnyčią, o kunigai išsiganę, prisistatę murų ir gyvena kaip kokie karaliukai. Uždarbiai labai menki, palyginus su Jungtinių Valstijų uždarbiais, bet ir pragyvenimas per pus pigesnis. Brangųs tik automobiliai ir radio aparatai, kurie importuojami iš Jungtinių Valstijų. Pačios Kanados gaminiai pigųs. Ypač pigųs žvėrių kailiai. Moteriškas kailiukų apsiaustas, kuris Jungtinėse Valstijose kainuoja apie $400, Kanadoj galima nupirkti už apie $80.

Annie Powers, 73 metų amžiaus neregė moteris, Somervillėj nukrito nuo piazos ir užsimušė.

A. J. ALEKNA
Savininkas Flood Sq. Hardware

Perkėlė savo biznį į nuosavą namą ir įrengė didžiausią ir moderniškiausią geležies daiktų krautuvę So. Bostone.

Taipgi užlaiko visokių pentų, sieninių popierų, plumbingų ir visokiausių geležinių daiktų. Pristatom tavorą į namus. Dabar galėsime patarnaut visiems geriausiai ir prieinamiausia kaina. Prašome visus užeiti reikalui esant ir persitikrint, kad musų tavoras geriausias visame Bostone. Adresas:

FLOOD SQUARE HARDWARE,
628 Broadway, prie I street,
So. Bostone. Tel. S. B. 4148

KITA EDISON — WESTINGHOUSE

AUKSINIO JUBILĖJAUS VERTYBĖ

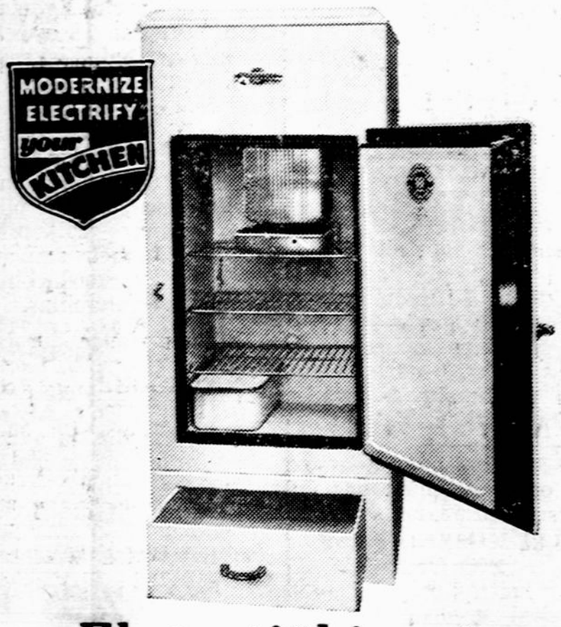

Elegantiškiausias
ŠALDYTUVAS, KOKĮ MES ESAME TURĖJĘ

EDISON yra priminęs Westinghouse, kad taupus Naujosios Anglijos gyventojai yra pareiškę norą turėti šaldytuvo apačioje padėliui vietą. Taigi, Westinghouse apačioje šaldytuvo įtaisė vietą susidėti daržovėms! Priede to, pridėjo dar daugiau vertybių: crisping pan, termometrą, viduje lempą, gražų, žalią neįkaistamą lovelį ir ledui susidedančiam iš 124 kubinių kavalkų vietą. Aklai uždarytas mechanizmas yra išalieiuotas visam laikui ir garantuotas penkiems metams. Žema operavimo kaina yra aktualiai įrodyta.

$159.50

AKTUALĖ VERTĖ $189.50

NEREIKIA ĮMOKĖT — 3 METAI IŠSIMOKĖTI.

The Edison Shops
39 Boylston St. Boston
ir 32 kitose parankiose vietose.
HANcock 3300
Atdara 8:30 iki 5:15 p. p. kasdien ir Šeštadieniais.
Ir pas Elektrikinius ir Kontraktorius Pardavėjus.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI.
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiura, kaina prieinama.
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618

L St. Liquor Store
Parduodam geriausius įvairių rušių TONIKĄ, DEGTINĘ, ALŲ Ir VYNĄ
Visokiose įtalpose; Bonkoms, Gorčiais ir Bačkomis. Visų U. S. firmų ir užsienio, pasirinkimas didžiausias ir įvairiausias.
Pokiliams, Vestuvėms, Namuose Vaišėms ir Baliams. Specialiai kainos sumažinamos. Pristatom greitai ir veltui. Atdaras nuo 8 ryto iki 11 vak.
Pašaukit SOU-th Boston 4147
PAS STRIGUNĄ
195 L STREET,
SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948.
Res. 251 Chestnut Ave.,
Jamaica Plain, Mass.
Res. Tel. Jamaica 1028-M.

F. WAITKUS
LIETUVIS GRABORIUS
RUPESTINGAS IR GERBTINAS
Patarnavimas Laidotuvėse.
409 Windsor Street,
(Prieš lietuvių bažnyčią.)
CAMBRIDGE, MASS.
Telefonas Ofiso: TRO-bridge 7880
arba KIR-kland 9221
Gyvenimo: TRObridge 6434

SULLIVAN'S
Likerių Krautuvė
PROSPERITY MARKET
295 BROADWAY, SO. BOSTON

Narragansett $1.09
90 Proof Degtinė. pilna kvorta
Pusė gal. $1.95. Pilnas gal. $3.90

PROSPERITY WINNER
TIKRA RUGINĖ . $1.25
100 Proof veik metų sena kvorta

SILVER MOON 99c
GIN'Ė. Pilna kvorta

PASIPIRK KEISĄ ALAUS Į NAMUS DĖL NEDĖLDIENIO.
OLD INDIA PALE ALE
CROFT PALE ALE
LION ALE—PILSNER
CREMO (Lietuviškas)
3 Bonkos 25c. Keisas $2.00

Dykai Pristatymas.
Tel. SOUth Boston 9772
295 BROADWAY, SO. BOSTON.

DR. MARGERIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 10—2; 6—8
Sekmadieniais: 10—12.
3325 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 8483

DR. GRADY
Aukštai apsipažinęs Specialistas. Taip parodo rekordai iš jo gydymo, jis turi sumanumą, žinojimą, patyrimą ir moksliškus įrankius reikalingiausius pasekmingam gydymui sunkiausiuose atsitikimuose, kurie pasitaiko pas žmones.
JO SPECIALYBĖ: Širdies, Plaučių Kepenų, Skilvio, Inkstų, Kataras, Patrukimas, Reumatizmas ir visokios Kraujo, Nervų, Odos ir Kroniškos ligos vyrų, moterų ir vaikų.

327 TREMONT ST.
BOSTON.
Valandos: Utar., Ket., Sub. nuo 10—12 ryte; nuo 2—5, dieną, nuo 7—8 vak. Nedėliom nuo 10—12 ryte.

GYDYTOJŲ ADRESAI

Tel. Trobridge 6330.
Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 iki 12 ryte.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21324
MEDICINOS DAKTARAS
C. J. MIKOLAITIS
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY
60 Scollay Square, Room 22
BOSTON Telef. Lafayette 2371
arba Somerset 2044-J
Specialistas Kraujo, Inkstų ir Nervų Ligų.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien
Nedėliom, nuo 10 ryt. iki 1.

Tel. So. Boston 2660.
DAKTARAS
A. L. KAPOCIUS
LIETUVIS DENTISTAS
VALANDOS: Nuo 9 iki 12 dieną
Nuo 2 iki 9 vak.

NEDĖLIOMIS:
iki 1 v. po pietų tik susitarus.
Seredomis iki 12 dieną.
Ofisas "Keleivio" name.
251 BROADWAY, tarp C ir D st.
SO. BOSTON, MASS.

Dr. Leo J. Podder
Iš Leningrado.
Specialistas Vyriškų ir Moteriškų Ligų, taipgi Kraujo ir Odos.
Valandos: nuo 10 iki 12 dieną.
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
202 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

LIETUVYS
OPTOMETRISTAS

Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius, kreivas akis atitiesinu ir amblyopiškose (aklose) akyse sugrąžinu šviesą tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. University 9466
Dr. Susan Glodienes-Curry
LIETUVĖ DENTISTĖ
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave.,
(PRIE CENTRAL SKVERO)
CAMBRIDGE, MASS.

BAY VIEW MOTOR SERVICE
Telephone
So. Boston
1058
STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.
Kainos Stebėtinai Pigios.
Dideli pagerinimai ir Hydraulic Brekais.
Taipgi taisome Automobilius ir Trokus visokių išdirbystės.
Peter Trečiokas ir
Joe Kapočiunas — savininkai.
Taisymo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.
SO. BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIA
GRABORIUS- UNDERTAKER
Geriausias Patarnavimas Laidotuvėse.
Pagrabus paruošia pagal reikalavimą. Laidoja ant visokių kapinių. Kreipkitės jusų nuliudimo valandoje, mes duosime geriausią patarnavimą.
Adresas:
258 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Telefonas SOUth Boston 4486.
Brocktono ofisas: Tel. Brockton 4110
16 Intervale Street, Montello, Mass.